

Nämndernas verksamhetsberättelser 2024-08-31

Innehållsförteckning

Kommunfullmäktige, kommunrevisionen, valnämnden samt överförmyndaren.....	3
Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen	9
Kommunstyrelsen, Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen.....	21
Bygg- och miljönämnden.....	30
Teknik- och griftegårdsnämnden	37
Kultur- och fritidsnämnden	49
Barn- och utbildningsnämnden	60
Socialnämnden.....	70
Tranås Stadshus AB.....	77
Tranås Energi AB.....	78
AB Tranås bostäder.....	84

Kommunfullmäktige, kommunrevisionen, valnämnden samt överförmyndaren

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Dess uppgift är att fatta beslut i ärenden som är principiellt viktiga eller av större betydelse för kommunen, samt för de kommunägda aktiebolagen.

Kommunfullmäktige har ingen egen personal anställd utan nyttjar personal från kommunledningskontorets kansliavdelning.

Kommunfullmäktiges presidium består av kommunfullmäktiges ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning. De bereder också revisorernas budget.

I Tranås kommun finns två fullmäktigeberedningar; Demokratikommittén och Valberedningen.

Demokratikommittén består av en representant från samtliga partier i kommunfullmäktige och lika många ersättare. Demokratikommittén arbetar med frågor som ska stärka demokratin i kommunen.

Valberednings uppdrag är att lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen arbetar på kommunfullmäktiges uppdrag med att:

- Granska samtliga nämnder samt samordna lekmanrevisionen av kommunens bolag och stiftelser.
- Öka effektivitet och säkerhet i kommunen.
- Pröva om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och räkenskaperna rättvisande.

Kommunrevisionen består av sex förtroendevalda revisorer.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att valnämnden är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen. Valnämnden har ingen egen personal anställd utan nämnden lånar personal från kommunledningskontoret.

Valnämnden ansvarar lokalt för att de allmänna valen hålls vart fjärde år samt val till Europaparlamentet vart femte år. Kommunen ansvarar för såväl processen under valdagen som under den tre veckor långa förtidsröstningsperioden. Mellan valåren bedrivs verksamheten i mindre omfattning.

Överförmyndaren

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Ställföreträdarna har i sin tur i uppdrag att på ett förväntat sätt bistå de huvudmän som enligt beslut beviljats nödvändig hjälp.

Organisationen består av två förtroendevalda personer, en överförmyndare och en ersättare samt handläggare. Myndigheten har cirka 200 ställföreträdare som på ideell basis verkställer det/de uppdrag de åtagit sig och ger efterfrågat stöd till respektive huvudman.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Kommunfullmäktige har sedan tidigare beslutat om ekonomiskt stöd om 1 mkr till Tranås Bouleklubb. På fullmäktiges första möte för året beslutades om att finansiera med ytterligare 1,8 mkr. Utbetalning sker med 50 procent vid startbesked och resterande 50 procent vid inkommit slutbesked.

Kommunfullmäktige har beslutat att Tranås kommun tillsammans med Ödeshögs, Boxholms och Ydres kommuner bildar ett primärt gemensamt samverkansområde för gymnasieutbildning. Samverkansområdet benämnes Holavedens samverkansområde. Aneby kommun erbjuds att ansluta till samverkansområdet om de så önskar.

I maj beslutade fullmäktige om att ge AB Tranås bostäder i uppdrag att genomföra en nybyggnation av boende för fritids- och korttidsvistelse (Parkgården) samt nybyggnation av psykiatriboende (Aspagården).

Kommunfullmäktige har även beslutat att godkänna att AB Tranås bostäders dotterbolag Tranås Dronstjärnan 10 AB samt Tranås Norrmalm 16 fusioneras in i AB Tranås bostäder.

Kommunrevisionen informerade på kommunfullmäktiges andra möte om kommunrevisionen risk- och väsentlighetsanalys för 2024, där de har identifierat riskområdena demografiska utmaningar med en åldrande befolkning, kompetensförsörjning framförallt inom socialtjänsten samt IT-säkerhet.

Utifrån genomförda granskningsinsatser har revisorerna bedömt att kommunstyrelsen, övriga nämnder och beredningar i Tranås kommun bedrivit verksamheten under 2023 på ett huvudsakligen ändamålsenligt och, från ekonomisk synpunkt, tillfredsställande sätt. Efter kommunrevisionen förslag har kommunfullmäktige beviljat ledamöterna i kommunstyrelsen, övriga nämnder och beredningar ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023 samt godkänt kommunens årsredovisning för 2023.

Fullmäktige har under våren även beslutat om ny planeringsstrategi samt ny lokalförsörjningsplan.

Valnämnden arbetar, tillsammans med kansliavdelningen, med att planera och förbereda inför EU-valet som äger rum i början av juni.

När det gäller överförmyndarens verksamhet har möjligheter att samverka med andra kommuner setts över för att minska sårbarheten och säkerställa kompetensen i en verksamhet med få medarbetare. Kommunfullmäktige tog 10 juni 2024 beslut om att ingå Höglandets överförmyndarnämnd som är en gemensam nämnd för kommunerna Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Höglandets överförmyndarverksamhet har sitt konto i Vetlanda. Från 1 oktober 2024 kommer Höglandets överförmyndarverksamheten ta över verksamheten från Tranås kommun då bemanningen därefter saknas på enheten. Arbetet med flytt av verksamhet pågår enligt plan.

Kommunfullmäktige har beslutat att en ny nämnd med tillhörande förvaltning inrättas från och med 1 januari 2025 som får namnet individ- och arbetsmarknadsnämnden och att ansvar för

kommunala arbetsmarknadsinsatser, myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd, kommunalt aktivitetsansvar, kommunal vuxenutbildning samt etableringsinsatser för nyanlända, med tillhörande verksamhet flyttas från kommunstyrelsen till den nya nämnden från och med 1 januari 2025. Kommunfullmäktige har även beslutat att ansvaret för myndighetsutövning avseende barn, unga och vuxna samt öppenvård till barn, unga, familjer och vuxna med tillhörande verksamhet (myndighet barn, unga och vuxna, familjeverksamheten samt vuxenteamet inkl. Östangården) flyttas från socialnämnden till den nya nämnden från och med 1 januari 2025, socialnämnden från och med 1 januari 2025 byter namn till vård- och omsorgsnämnden.

Kommunfullmäktige har i augusti beslutat om att anta en dataskyddspolicy för Tranås kommun. Höglandets dataskyddsnätverk, där Tranås kommun ingår, har tagit fram ett förslag till dataskyddspolicy för samtliga Höglandskommuner. Policyn omfattar all behandling av personuppgifter inom respektive kommuns organisation. Syftet med policyn är att säkerställa att respektive kommun:

- följer gällande dataskyddslagstiftning,
- lagrar och hanterar personuppgifter på ett korrekt och enhetligt sätt,
- kommunicerar tydligt och öppet gällande hur personuppgifter hanteras i verksamheten,
- kan tillmötesgå anställdas, kommuninvånarens och andra intressenters rättigheter,
- skyddar den egna verksamheten mot hot och därmed minimerar integritetsrisker.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har beslutat om tre hållbarhetsstrategier:

- Inriktning för tillväxt
- Strategi för social hållbarhet
- Strategi för ekologisk hållbarhet

Strategierna visar hur Tranås kommun ska ta initiativet till att växa framöver samt hur kommunvisionen ska uppnås.

Kommunstyrelsen har fattat beslut om följande prioriterad mål som nämnderna utgått från vid framtagande av verksamhetsplaner för budgetperioden. De mål som kommunstyrelsen beslutat om utgår från de tre hållbarhetsstrategierna som kommunfullmäktige beslutat om. Alla kommunens verksamheter ska medverka till att de fem prioriterade målen nås.

De prioriterade målen är följande:

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

Uppföljning av kommunfullmäktiges prioriterade mål görs i delårsrapporten för Tranås kommun.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

(tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Kommunfullmäktige	2 692	2 804	-112
Kommunrevisionen	994	1 039	-45
Valnämnden	481	324	+157
Överförmyndaren	2 854	3 454	-600
Totalt	7 021	7 621	-600

Sammantaget prognostiseras en negativ avvikelse om 600 tkr. Den negativa avvikelsen finns inom överförmyndarenheten som beräknas överskrida budgetramen med 600 tkr. Att kostnaderna beräknas bli högre än budget beror på kostnader för bland annat systemintegrering och ökad administration kopplat till inträdet i Höglandets överförmyndarnämnd.

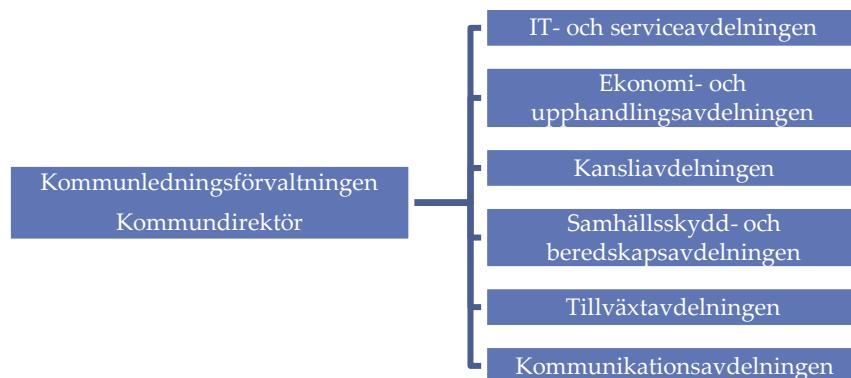
Valnämndens budget är, jämfört med 2023, utökad för EU-valet som genomfördes i juni. Kostnaderna för valnämnden understeg budget om 157 tkr.

Åtgärder för att nå budget i balans

De kostnader som beräknas för inträdet i Högländets överförmyndarnämnd är av engångskaraktär och är nödvändiga för att klara övergången. Allmän återhållsamhet på andra utgifter råder för att minimera beräknat underskott.

Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ansvarar genom sin uppsiktspflicht att övervaka att kommunens verksamheter och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen som består av fem avdelningar; IT och service, ekonomi och upphandling, kansli, samhällsskydd- och beredskap, tillväxt samt kommunikation. Tranås kommun har en privat utförare, Tranås United, för uppdrag avseende näringslivsfrågor och turism, dessa delar kommenteras nedan under rubrik.

IT- och serviceavdelningen är kommunens centrala och samverkande stödfunktion som förser verksamheterna med kommunövergripande tjänster inom IT, service och digitalisering. Några av de centrala funktionerna som ingår i IT-avdelningen är IT-drift, IT-support, IT-inköp, IT- och telekommunikation. Inom serviceavdelningen ingår telefonväxel, reception, tryckeri, vaktmästeri och posthantering.

Avdelningen är drivande i kommunövergripande digitaliseringsarbete med stöd åt förvaltningarna för maximal samverkan och kostnadsdelning. Avdelningen deltar aktivt i flera samverkansnätverk såsom digitaliseringsrådet i Jönköpings län, SKR:s nätverk inom artificiell intelligens och forum för automation/robotisering.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ansvarar för övergripande ekonomifrågor för kommunen och kommunkoncernen såsom ekonomisk planering, budget, bokslut/årsredovisning, finansieringsfrågor, redovisning och uppföljning samt inköp och upphandling. Avdelningen stödjer verksamheterna och dess chefer i ekonomi-, inköp- och upphandlingsfrågor. Avdelningen genomför internkontroller inom verksamhetsområdet för att kvalitetssäkra samt utveckla och förbättra verksamheten inom hela kommunen.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningens arbete styrs av kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), lag om offentlig upphandling (LOU) samt offentlighet- och sekretesslagen (OSL).

Kansliavdelningen ansvarar för kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges administration och beredningsprocesser. Vidare stödjer avdelningen Tranås Stadshus AB, demokratikommittén, valnämnden, landsbygdsrådet, kommunala pensionärsrådet KPR och rådet för funktionsnedsatta RFF med all administration kring deras sammanträden. Avdelningen genomför också utredningar och handläggning av ärenden. Stöd till kommunens verksamheter ges inom följande områden: diarieföring, ärendehantering, rutin- och processutveckling, kvalitetsarbete samt IT-skydd. Kansliavdelningen har systemansvar samt erbjuder support för ledningssystemet Canea One samt diarie- och ärendehanteringssystemet W3D3.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningens övergripande mål är att Tranås kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo och vistas i. Avdelningens uppdrag är att bereda ett likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor avseende människors liv och hälsa, egendom samt miljö. För att nå framgång är det nödvändigt med ett helhetsgrepp kring frågorna om brottsförebyggande arbete, skydd mot olyckor, krisberedskap samt civilt försvar. Samverkan med myndigheter, frivilligorganisationer och näringsliv är en viktig faktor för arbetet.

Styrande lagar och föreskrifter är bland annat lagen om skydd mot olyckor, lagen om extraordnara händelser, säkerhetsskyddslagen samt lagen om totalförsvar och höjd beredskap.

Tillväxtavdelningen har till stor del ansvar för kommunens fysiska planering, lokalplanering, förvaltning av kommunens fastigheter samt GIS/MBK verksamhet. Inom fysik planering är målsättningen att uppnå god markanvändning som motsvarar kommunens målsättning för tillväxt, hållbarhet och kommunikationer m.m. Detta sker genom en bred samverkan och förankring med myndigheter, näringsliv, allmänhet och inte minst den politiska organisationen. Avdelningens verksamhet riktar sig mot två olika politiska organisationer, bygg- och miljönämnden samt kommunstyrelsen.

Kommunikationsavdelningen som utformas under 2024, ska dels utföra direkta kommunikationsinsatser och dels fungera som en stödfunktion gällande kommunikation för hela den kommunala förvaltningen samt de kommunala bolagen. Avdelningen ska också ansvara för arbetet med kommunens marknadsföring och platsvarumärke. I uppdraget ingår även styrning, strategi och samordning av gemensamma kommunikationsinsatser, ansvar för gemensamma kanaler, medierelationer och kriskommunikation.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Kommunstyrelsen har, tillsammans med Ödeshögs kommun, tagit beslut om medfinansiering av busslinje 670 för att möjliggöra inpendling för gymnasieelever till Holavedsgymnasiet.

Kommunstyrelsen har beslutat att tillsvidareanställd hel- och deltidspersonal vid samhälls- skydd- och beredskapsavdelningen i Tranås kommun ska vara krigsplacerad i Tranås kommuns organisation. Detta gäller inte för personal som bedöms göra större nytta för totalförsvaret i annan organisation och därmed bör vara krigsplacerad där istället.

Kommunstyrelsen beslutade i december 2023 att inrätta ett strategiskt brottsförebyggande råd i Tranås kommun. Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till reglemente för rådet och kommunstyrelsen har beslutat att anta reglemente för strategiskt brottsförebyggande råd i Tranås kommun.

En transferbuss till Tranås industriområden har införts under inledningen av 2024 och finansieras inom kommunstyrelsens budget för 2024.

Kommunstyrelsen och även kommunfullmäktige har beslutat om förslag att anta lokalförsörjningspolicy för Tranås kommun. Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till lokalförsörjningspolicy för Tranås kommun. Ett utkast har varit ute på remiss hos nämnder och kommunala bolag. Lokalförsörjningspolicyn anger roller och ansvar, övergripande principer samt processer som är av vikt för lokalförsörjningsarbetet. Den reglerar även hur lokalförsörjningsarbetet i Tranås kommun ska bedrivas. Målsättningen är att policyn ska bidra till att lokalförsörjningsarbetet bedrivs på ett effektivt och samarbetsinriktat sätt.

Kommunstyrelsen har beslutat att ge AB Tranås bostäder i uppdrag att genomföra en nybyggnation av psykiatriboende (Aspagården) enligt framtagen förstudie samt att genomföra en nybyggnation av boende för fritids- och korttidsvistelse (Parkgården) enligt alternativ 2 i framtagen förstudie.

Kommunstyrelsen tog i juni beslut om att föreslå till kommunfullmäktige att Tranås kommun från 1 januari 2027 ska ingå i Högländets överförmyndarnämnd samt överlåta verksamheten dit från 1 januari 2025. Högländets överförmyndarnämnd och verksamhet är gemensam för kommunerna i Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Kommunfullmäktige beslutade enligt kommunstyrelsens förslag.

Kommunstyrelsen beslutade även i juni om att från 1 januari 2025 inrätta en ny nämnd som får namnet individ- och arbetsmarknadsnämnden. Nämnden kommer ansvara för kommunala arbetsmarknadsinsatser, myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd, kommunalt aktivitetsansvar, kommunal vuxenutbildning samt etableringsinsatser för nyanlända. Denna verksamhet finns i dag inom kommunstyrelsens verksamhet och kommer därmed att flyttas från kommunstyrelsen till den nya nämnden. Individ- och arbetsmarknadsnämnden kommer även få ansvar för myndighetsutövning avseende barn, unga och vuxna samt öppenvård till barn, unga, familjer och vuxna med tillhörande verksamhet (myndighet barn, unga och vuxna, familjeverksamheten samt vuxenteamet inkl. Östangården), den verksamheten finns idag inom Social-

nämnden och beslutet innebär att verksamheten flyttas från socialnämnden till den nya nämnden. Beslut togs även om att socialnämnden byter namn till vård- och omsorgsnämnden. Kommunfullmäktige har beslutat enligt kommunstyrelsens förslag.

När det gäller satsningen på barn i unga åldrar har en projektledare börjat och arbete pågår med planering av insatser. Arbetet är förvaltningsövergripande med representanter från barn- och utbildning, kultur- och fritid samt socialtjänst.

Tillväxtavdelningen har påbörjat arbete med stadsvision samt bostadsförsörjningsprogram. Markförvärv har genomförts när det gäller Höganloft och Skoboviken. Exploatering av bostadsområdet Lindelund har inletts.

Kansliavdelningen har inlett arbete med revidering av informationshanteringsplaner. Förberedelse inför EU-valet pågick under våren och valet genomfördes i juni 2024. En utredning pågår av kommunens näringslivsarbete och arbete med destinationsutveckling.

IT- och serviceavdelningen har rekryterat IT-systemtekniker till driftteamet som började under mars månad. På grund av platsbrist pågår anpassning av lokalerna på Storgatan 52.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen arbetar med att utveckla kommunens processer när det gäller upphandling och inköp samt att identifiera möjliga kostnadsbesparingar för verksamheterna utifrån ett upphandlings- och inkösperspektiv. Arbete pågår för att utveckla kommunens långsiktiga ekonomiska planering.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen påverkas av EU-direktivet gällande 11-timmarsdygnsvila och inväntar besked från dispensnämnden angående arbetstider. I nuläget har avdelningen fått ett delbeslut som ger kommunens räddningstjänst dispens för 24 timmars arbetspass under semesterperioden juni till augusti. Kollektivavtalet, AB, förhandlas om under året och kommunal driver frågan att räddningstjänstens medarbetare ska få arbeta upp till 24 timmars arbetspass utan dispens. Arbetet med krigsorganisation, krigsplacering, brottsförebyggande och kontinuitetsplanering fortgår. Säkerhetsskyddsanalys och signalskydd har färdigställts.

Kommunikationsavdelningen, som startats upp under 2024, har rekryterat nya medarbetare och intresset av tjänsterna har varit stort. Från september 2024 är avdelningen fullbemannad med sex kommunikatörer. Kommunikationsavdelningen arbetar med att se över och skapa nya rutiner kring processer och regelverk.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Tillväxtavdelning behöver medverka till ett attraktivt samhällsbyggande med bland annat goda boendemiljöer som innefattar hållbarhet, trygghet, gestaltning m.m. För avdelningen är det viktigt att fånga upp omvärldens utveckling inom samhällsbyggandet. Tillväxtavdelningen påverkas av konjunkturen när det gäller intäkter för planavgifter. Avdelningen bidrar till att utveckla kommunens fastighetsbestånd genom förvärv och förädling med efterfrågade byggrätter för olika verksamheter.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ser behov av fortsatt utveckling av arbetet med upphandlingar och inköp inom kommunen. Upphandlingsavdelningen arbetar med att tillsammans

med verksamheten identifiera kostnadsbesparingar utifrån ett inkösperspektiv. Hållbarhetsperspektivet har blivit allt viktigare utifrån ett upphandlingsperspektiv och här ser avdelningen behov av att stärka kompetensen och samarbeta med verksamheten för att inkludera hållbarhetsperspektivet i upphandlingsarbetet. För att möta behovet av upphandlingar och kunna arbeta strategiskt behöver möjligheter övervägas när det gäller samverkan med andra kommuner.

Kansliavdelningen förvaltar kommunens ledningssystem. Systemet uppfyller dock inte de behov kommunen har. Avdelningen ser behov av att ett eller flera nya system behöver införskaffas vilket kan komma att påverka avdelningen. Utveckling av digitalisering kommer medföra nya arbetssätt.

IT-avdelningen ser en kraftigt förändrad omvärldssituation när det gäller cyberhot vilket ökar behovet av investeringar inom IT-säkerhetsområdet.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen ser att i och med det försämrade säkerhetspolitiska omvärldsläget betonas återigen nationellt inriktade försvarsuppgifter och förmågan hos totalförsvaret. Avdelningen ser att kommunen behöver fortsatt arbete med sitt ansvar i att bidra till uppbyggandet av det civila försvaret.

Från och med juli 2023 ska Sveriges kommuner enligt lag ta ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Förhoppningen med lagen är att kommunerna mer effektivt och träffsäkert ska minska brottsligheten genom ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Arbeta pågår med att ta fram en rapport som kartlägger brottsligheten i Tranås kommun.

Kommunikationsavdelningens arbete kommer att vara viktigt för kommunens mål avseende tillväxt. Avdelningen är under uppstart och planerar för att skapa en strategisk, smart och effektiv kommunikation som ökar förtroendet hos medborgarna och utvecklar attraktiviteten av kommunen. Kommunens hemsida behöver utvecklas, hemsidan är ett kommunikationsnav och det behöver vara lätt för medborgarna att hitta kunskap och information. Det planeras även för en koldioxidkampanj i syfte att ta ett steg framåt när det gäller ekologisk hållbarhet och att engagera medborgarna, visa att kommunen tar ansvar och att vi tillsammans kan göra skillnad.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har kommunstyrelsen i verksamhetsplanen för 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Avdelningarna inom kommunledningsförvaltningen arbetar med flera områden för att bidra till att nå de kommunövergripande målen. Tillväxtavdelningen arbetar för fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete genom att ta fram bostadsområden som attraherar målgruppen och genom att ta fram områden som ger möjligheter för att skapa arbetstillfällen. För en förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga planerar tillväxtavdelningen för en god bebyggd miljö som ger förutsättning för rörelse och sociala mötesplatser samt bostadsområden med olika boendeformer för att reducera risken för segregation. Tillväxtavdelningen planerar även för utformning av bebyggda miljöer som reducerar risken för brott samt säkra trafikmiljöer för en ökad upplevd och faktisk trygghet. Genom att tillväxtavdelningen planerar för en bebyggd miljö som gynnar gående, cyklande och kollektivtrafik bidrar avdelningen till målet om minskade koldioxidutsläpp.

Även de andra avdelningarna inom kommunledningsförvaltningen arbetar med hur de kan bidra till minskade koldioxidutsläpp genom bland annat källsortering, återvinning och resor. Samtliga avdelningar arbetar för att minska koldioxidutsläppen genom att följa kommunens mötes- och resepolicy.

I tabellen nedan finns en sammanställning av de mål som finns för kommunledningsförvaltningen inom nämnden för att arbeta mot de kommunövergripande målen och där möjliga mätbara indikatorer har identifierats.

Avdelning	Avdelningens mål	Indikatorer	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
			2023	2024-08	2024	2025	2026
Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)							
Tillväxtavdelningen	Möjliggöra 50 villa/radhustomter per år till försäljning fr o m 2024	Antal villa/radhustomter till försäljning	9/30	4/28	0	50/50	25
Tillväxtavdelningen	Planera och upplåta mark för bostadsrätter och hyresrätter som mindre del av nya bostadsområden	Antal lgh/år	19	100 inkl. Lindelund	0	10	0
Tillväxtavdelningen	Förvärva 10 ha mark/år för framtida villa/grupphusbebyggelse	Antal ha per år	60	0	15	0	0
Tillväxtavdelningen	Skapa 10 ha färdigtrasserad industri-mark redo för försäljning (nivå som ska hållas löpande)	Andel av målet som är uppfyllt	95 %	95 %	100 %	100%	100%
Tillväxtavdelningen	Ta fram en "Stadsvision 2.0" som tydligt definierar hur staden är tänkt att utvecklas i syfte att informera, marknadsföra och delaktiggöra	Andel av stadsvisionen som är färdigställd	0 %	10 %	50%	100%	
Ökad upplevd och faktisk trygghet							
IT- och serviceavdelningen	Avdelningen bidrar till ökad upplevd och faktisk trygghet genom att tillhandahålla stöd och teknik.	Antal startade projekt inom innovationslab	2 st	0 st	2 st	2 st	2 st
Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen	Genomföra räddningsuppdragen snabbt och effektivt med rätt kompetens.	Genomförda övningar enligt övningsårshjulet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)							
IT- och serviceavdelningen	Digitalt först – ersätta manuell hantering av ex. papper och införa digital hantering. Automatisering av processer.	Antalet digitaliserade/automatiserade processer	5 st		15 st	25 st	35 st
IT- och serviceavdelningen	Digital signering – signering av dokument digitalt för att minska på postgång.	Antalet digitalt signerade processer	2 st	2 st	12 st	22 st	32 st
Ekonomi- och upphandlingsavdelningen	Öka/bibehålla andelen e-fakturor (leverantörsfakturor)	Andel e-fakturor	96 %	97 %	97 %	97 %	97 %
Kansliavdelningen	Utbilda medarbetarna i hur koldioxidutsläppen kan minskas	Antal genomförda utbildningar	0 st	0 st	1 st	1 st	1 st

Kommentar/analys:

Tillväxtavdelningen:

Detaljplanering av bostadsområdet Lindelund har tagit några månader längre än planerat tillsammans med att entreprenaden av området är så omfattande, gör att tomtförsäljning inte kan genomföras innan 2026.

Planerat markförvärv av Guldkusten har blivit avsevärt mer komplicerat än först antagit och av den anledning är det svårt att ange ny tidplan för förvärvet.

Arbetet med stadsvisionen 2.0 har påbörjats och beslut har tagits att den ska vara färdigställt 2026. Uppstartsfasen i konkurrens med övriga prioriterade planuppdrag gör att arbetet har dragit ut på tiden.

IT- och serviceavdelningen:

Avdelningen räknar med att skapa måluppföljande aktiviteter vid nystarten av digitaliseringsrådet.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen:

Målet för genomförda övningar går endast att utvärdera efter årets slut, men om nuvarande taktfortsätter nås 100%.

Kansliavdelningen:

Utbildningsinsatser gällande hur koldioxidutsläppen kan minska kommer att genomföras under hösten.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen:

Andelen e-fakturor ligger på en stabilnivå på 97 % och målet bedöms nås.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Kommunledning	24 097	24 097	0
Tillväxtavdelning	10 610	10 610	+100
Kansliavdelning	5 227	5 327	-100
IT-avdelning	22 982	22 982	0
Ekonomiavdelning	11 385	11 385	0
Kommunikationsavdelning	2 460	2 460	0
Samhällsskydd och beredskap	21 859	21 359	500
Totalt kommunstyrelsen inkl. KLF	98 620	98 120	500

Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen prognostiserar en positiv prognosavvikelse om 500 tkr. Inom kommunledningen har kostnader tillkommit för transferbuss och medfinansiering av busslinjen mellan Ödeshög och Tranås kopplat till gymnasiesamverkan. De ökade kostnaderna kan hanteras då personalfesten inte kommer att genomföras i år utifrån att konceptet ses över för att fler ska vilja delta samt att det beräknas ett överskott under året gällande de medel som finns för satsningen på barn i tidiga åldrar.

Inom tillväxtavdelningen finns en positiv avvikelse om 100 tkr jämfört med budget, ett tillkommande statsbidrag ger viss positiv effekt på resultatet. En negativ avvikelse om -100 tkr finns när det gäller kansliavdelningen och beror på högre kostnader än budgeterat för dataskyddsbudet, samt höga licenskostnader. Den positiva avvikelsen finns inom samhällsskydd- och beredskapsavdelningen och beror på tillkommande statsbidrag för budgeterade tjänster.

Samtliga verksamheter har ett läge där återhållsamhet och kostnadskontroll behövs för att bibehålla en ekonomi i balans.

Åtgärder för att nå budget i balans

Helårsprognosen är en ekonomi i balans därav redovisas inte åtgärder.

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvi- kelse
Kommunledning	200	400	-200
Tillväxtavdelning	33 200	22 700	10 500
Kansliavdelning	300	300	0
IT-avdelning	4 040	4040	0
Samhällsskydd och beredskap	200	200	0
Kommunikationsavdelningen		200	-200
Totalt kommunstyrelsen inkl. KLF	37 940	27 840	10 100

Kommunledningens negativa avvikelse avser utgifter för de digitala infartsskyltarna som uppfördes under 2023 samt inlösning av en leasingbil som kommer att säljas under hösten. Det har även tillkommit investeringsutgifter för kommunikationsavdelningens uppstart för IT-utrustning.

En positiv avvikelse finns när det gäller prognosen för investeringar inom tillväxtavdelningen där investeringen som planerats för markförvärv avseende "Guldkusten" sannolikt inte kommer genomföras under 2024 samt en förskjutning av delar av investeringen gällande nya bostadsområdet i Tostås.

Uppföljning av nämndens egna mål

I tabellen nedan finns en sammanställning av de mål med indikatorer som varje avdelning anser är viktiga men som ej är kommunövergripande mål.

Mål	Indikatorer	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
		2023	2024-08	2024	2025	2026
IT- och serviceavdelningen						
Öka IT-driftsäkerheten	Antal incidenter minskar (Uppföljning sker genom att mäta förändringen av antalet incidenter från referensåret 2016)	61 %	-	58 %	56 %	54 %
Motverka cyberangrepp	Antal cybersäkerhetshöjande aktiviteter	8 st	2 st	5 st	5 st	5 st
Ekonomisk hushållning; minska leverantörskostnader genom upphandling, omförhandling eller på annat sätt minska den totala kostnaden	Antal fall med sänkt kostnad	2 st	1 st	2 st	2 st	2 st
Ekonomisk hushållning; minska risken att det två eller flera system gör samma sak	Antal konsoliderade system	1 st	0 st	1 st	1 st	1 st
Ekonomi- och upphandlingsavdelningen						
Öka automatiseringen vid hantering av leverantörsfakturer	Andel leverantörsfakturer som matchas mot abonnemang	28 %	38 %	35 %	40 %	40 %
Öka automatiseringen vid hantering av leverantörsfakturer	Andel leverantörsfakturer som matchas mot order	29 %	29 %	35 %	40 %	40 %
Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen						
Medverka till och stimulera samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor	Genomförda tillsyner enligt LSO	25 st	15 st	25 st	25 st	25 st

Kommentar/analys:

IT- och serviceavdelningen:

Antalet incidenter går i nuläget inte att mäta i jämförelse med referensåret 2016. IT-avdelningen tittar på ett nytt sätt att följa detta, varpå målet att öka IT-driftsäkerheten i nuläget inte kan mätas på det sättet.

IT-avdelningen önskar införa ett gemensamt ärendehanteringssystem för hela kommunen. Start för detta projekt under hösten 2024. Införande av SEFOS ersätter Skype och "Säkra meddelanden". Införs from 2025-01-01.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen:

Om antalet genomförda tillsyner fortsätter enligt plan nås 100%.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen:

Målen syftar till att automatisera och minska handläggningstider av fakturor samt arbeta för att fler beställningar görs med rekvisition. Andel leverantörsfakturor som matchas mot abonnemang ligger på en högre nivå än målet 38 % jämfört med ett mål om 35 %. Varpå målet bedöms nås. När det gäller andelen leverantörsfakturor som matchas mot order ligger utfallet kvar på samma nivå som tidigare år trots att insatser gjorts, djupare analys genomförs kring varför inte matchningen ökar.

Medarbetare

Nyckeltal utfall	Kvinnor 2024-08	Män 2024-08	Totalt 2024-08	Totalt 2023-08
Antal anställda (st)*	37	38	75	72
Andelen heltidsanställda (%)*	86,5%	97,4%	92,0%	95,8%
Sjukfrånvaro total (%)**	5,76%	3,46%	4,52%	2,25%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,36%	1,18%	1,26%	1,16%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	2,79%	0,75%	1,68%	0,75%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			238 tkr	156 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			238 tkr	197 tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

Förvaltningens sjukfrånvaro, 4,52 %, är lägre än snittet för kommunen, 6,07 %. I jämförelse med samma tidpunkt förra året har förvaltningens totala sjukfrånvaro dock ökat med 2,3 procentenheter vilket skiljer sig mot kommunens totala sjukfrånvaro som minskat med 0,4 procentenheter.

Förvaltningen har avdelningsvis regelbundna arbetsplatsträffar där verksamhetsaktuella frågor samt arbetsmiljö diskuteras. Medarbetarsamtal samt lönesamtal genomförs årligen med samtliga medarbetare.

Kompetensförsörjningen är viktigt för samtliga avdelningar inom kommun-ledningsförvaltningen. Inom tillväxtavdelningen är flera av yrkesrollerna på avdelningen utsatta för arbetsgivarkonkurrens från det privata näringslivet och påverkas även av byggkonjunkturen.

Inom digitalisering ses kompetensförsörjningen som nödvändig för att kunna hålla jämna steg med utvecklingen och kunna åtnjuta de vinster som nya tillämnningar och arbetssätt erbjuder, detta i kombination med erfarna medarbetare inom service och IT-infrastruktur. Inom IT-avdelningen pågår ersättningsrekrytering samt en mer långsiktig plan på att minska beroenden till nyckelpersoner.

Kommunikationsavdelningen, som startats upp under 2024, har rekryterat nya medarbetare och intresset av tjänsterna har varit stort. Från september 2024 är avdelningen fullbemannad med sex kommunikatörer.

Kommunstyrelsen, Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Nämndens uppgifter är:

- HR-avdelningen:
 - Ansvarar för kommunorganisationens arbete för och med personalen. Kommunens chefer samt fackliga organisationer är närmaste samarbetsparter.
- VUX Tranås:
 - Ansvarsområden är vuxen- och SFI-utbildning samt som tydlig part i arbetet med att skapa förutsättningar för den enskilde på arbetsmarknaden.
- Arbetsmarknadsavdelningen:
 - Avdelningen arbetar med att skapa förutsättningar och möjligheter för individer att nå egenförsörjning genom arbete, studier, annan sysselsättning eller rehabiliterande insatser. Ansvarar för att underlätta ungas etablering i arbetslivet och förebygga ut-
anförskap. I samverkan med andra aktörer medverka till ökad förmåga att se till-
gänglig arbetskraft och bidra till lokal kompetensförsörjning.
 - Ansvarar för bedömning och handläggning för de individer som söker ekonomiskt
bistånd enligt socialtjänstlagen. Arbetar med utredning och stöd för att främja den
individuella processen mot självförsörjning. Avdelningen ansvarar även för bosätt-
ningen enligt bosättningslagen.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Förvaltningens ekonomiska utveckling

2023 års arbete gav ett resultat med fortsatt många individer som gick från bidrag till arbete. Det tack vare ett effektiviserat arbete med insatser på arbetsmarknaden samt ett nyupptaget arbete med bedömningsprocessen för ekonomiskt bistånd. Inom arbetet med förvaltningens uppdrag att fortsätta att sänka kostnader för ekonomiskt bistånd har fokus legat främst på den sistnämnda processen om en rättssäker bedömningsprocess.

Tack vare det goda arbetet som förts under 2023 är det med en stabilitet som förvaltningen går in i 2024. Årsprognosen ser ut att hålla i sig efter årets första åtta månader. Det som närmast kan hindra en fortsatt god utveckling är en fortsatt stigande arbetslöshet och inflation. Att dessa båda blir utdragna processer som kan leda till ökad långtidsarbetslöshet.

Parallellt arbetar verksamheterna ständigt med att effektivisera och förbättra de ekonomiska förutsättningarna. Det genom att väga icke-lagstadgad verksamhet mot nytta och effekten av arbetet. Exempel på en sådan åtgärd är halveringen av Arbetsmarknadsavdelningen våren 2023. Andra områden som ses över är lokalfrågan. En process som rullats igång under 2024 är VUX flytt av sin verksamhet till Norrskolan under våren 2026.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Förvaltningens framtida arbete kommer även fortsatt att präglas av att anpassa verksamheten till övriga samhällets utveckling. Exempel på en samhällslig utveckling där förvaltningens verksamheter påverkas är en minskad eller ökad arbetslöshet. Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete kräver hög flexibilitet och ständig förändring i sitt arbete för att dels ligga i framkant i utvecklingen av arbetsmarknadsarbetet men också för att vara bättre rustad för ökad arbetslöshet eller andra påverkansfaktorer som kan inträffa under den ekonomiska kris som Sverige just nu går igenom. Det här sker genom att säkerställa stöd för förvaltningens verksamheter att konstruktivt ifrågasätta det egna dagliga arbetet och att därigenom skapa effektiva arbetssätt och medvetenhet kring det egna arbetet och förvaltningens ekonomi. Det här kräver också mod och ansvarstagande för att förvalta ekonomin på bästa tänkbara sätt. Inte enbart av verksamheterna utan också av kommunpolitiken som genom förslag från verksamheten och sina beslut i politiska forum formar Tranås inriktning inom arbetsmarknadsområdet. Genom detta arbete finns goda chanser att möta de ekonomiskt krävande utmaningar som kan uppstå genom yttre påverkningar.

En annan utmaning är fortsatt den grupp individer som står allra längst ifrån arbetsmarknaden. Statistiken för gruppen är positiv där Tranås har lägst arbetslöshet i länet inom kategorin. Men arbetet behöver fortsätta att hitta nya former och hållbarhet över tid.

Ett annat område som ligger under förvaltningens tak är kompetensförsörjning i olika former. Dels för den geografiska kommunen men inte minst för kommunen som arbetsgivare. I båda fallen behöver arbetet föras innovativt och att hitta nya sätt att locka nya medarbetare till yrkesområden som har större svårigheter till rekrytering. En åtgärd för att bredda möjligheterna till att

hitta rätt kompetens till dessa svårrekryterade yrkesområden är det som kallas för Kombinations-utbildningar. Kombinationsutbildningar är yrkesutbildningar på gymnasial nivå i kombination med svenska för invandrare, SFI, eller svenska som andraspråk inom komvux.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

6. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
7. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
8. Ökad upplevd och faktisk trygghet
9. Minskade koldioxidutsläpp
10. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen i verksamhetsplanen för 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål:

Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)

Kommunstyrelsen genom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar för att öka andelen kommuninvånare i arbetsförålder genom att:

- Utveckla befintliga insatser och ta fram nya arbetssätt som kan skapa bättre förutsättningar för individen ut på arbetsmarknaden och/eller studier, och/eller annan bidragsform från annan instans (exempelvis Försäkringskassan)

Ökad tillgång till rätt kompetens

Kommunstyrelsen genom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar för att öka attraktionen för kommunen dels som arbetsgivare men också som generell arbetsmarknad och geografisk plats att bo och verka på.

Nämndens mål 1:

- Hitta nya insatser som kan stödja individen ut på arbetsmarknaden och/eller studier, och/eller annan bidragsform från annan instans (exempelvis Försäkringskassan).

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar fördjupat med verksamhetsutveckling vilket också har varit en av förvaltningens framgångsrecept sedan starten. Även framåt är det viktigt att verksamhetsutveckling får utrymme i förvaltningens arbete. Dels för att hitta nya insatser som effektiviserar vägen framåt för den enskilde individen, men också för att hitta kontrollpunkter i processen om att uppbära ekonomiskt bistånd från kommunen.

För att kunna följa och föra resultat så behövs dels individerna som går från bidrag till egenförsörjning avrapportera varför ett avslut görs. Det här är svårt att få tillgång till då en del individer uteblir. Men samtidigt ett bra mått på förvaltningens arbete.

Nämndmålet bygger på den positiva trend som påbörjats i och med HR- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete år 2021. Ett arbete som genererat i att de närmare 400 individer som var i behov av ekonomiskt bistånd 2021 gått att bli 350 individer 2022, till 315 2023. Dock ska det tas med i fortsatt målsättning att de som av olika anledningar avskrivits från ekonomiskt stöd under perioden 2021–2023 har stått närmare arbetsmarknaden än det individer som förvaltningen arbetar med framöver. Det innebär att målsättningen inte kan vara lika hög som tidigare då dessa individer kommer ha en längre process mot självständighet och egenförsörjning.

	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Minskat antal individer i behov av ekonomiskt bistånd	315	280	275	250	225

Kommentar/analys: Mätning av olika faktorer inom socioekonomi är av stor vikt för att få möjlighet att följa beteendeutvecklingen i samhället och därmed också resultatet och utvecklingen av Hr-och arbetsmarknadsförvaltningens arbete. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd vittnar i sig inte om hur många som uppbär bistånd från kommunen, men det i jämförelse med andra kommuner ger en hint om hur Tranås ligger till socioekonomiskt. En faktor som är avgörande för att kostnaderna ska sjunka, är att fler individer som idag uppbär ekonomiskt bistånd av kommunen istället kommer i anställning och självförsörjning. Det är av dessa skäl som förvaltningen mäter antalet individer och framåt också antal hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd av kommunen.

Att få igenom sin ansökan om ekonomiskt bistånd bygger helt på en bedömning av hela sin ekonomiska situation, hur man gjort sig tillgänglig till arbetsmarknaden etc. Antalet individer som uppbär ekonomiskt bistånd är därigenom en signal för hur samhället Tranås "mår" och vilka sociala situationer som existerar ute i samhället. Det är också en hint om vilket arbete som behöver fortsätta och hur kommunen behöver arbeta för att fler individer kommer ur en situation där man står i beroendeställning till kommunens beslut.

Antalet individer som ansökt och fått beviljat ekonomiskt bistånd har sjunkit markant sedan 2021 när Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete startade. Vid starten uppskattades antalet individer till närmare 400 personer som på olika nivå uppbar ekonomiskt bistånd. Vid ett överslag i augusti 2024 kan det konstateras att antalet individer sjunkit till 280 personer. Målsättningen kommande år är att mäta antal hushåll istället då denna siffra är lättare att följa under hela året.

Nämndens mål 2:

Kommunstyrelsen genom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar för att öka attraktionen för kommunen dels som arbetsgivare men också som generell arbetsmarknad och geografisk plats att bo och verka på. Här har förvaltningen två parallella processer:

- HR-avdelningens arbete med kommunen som arbetsgivare

Kommunens kompetensförsörjning för den geografiska kommunen.

	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Antal avgångar av antal tillsvidareanställda i Tranås kommun (personalomsättning)	10,8%	10,8%	10,0%	9,5%	9%

Kommentar/analys: Arbetet med att minska personalomsättningen fortsätter i arbetet med att behålla Tranås kommuns attraktion som arbetsgivare. Detta bland annat genom att arbetet med förmåner fortsätter men också olika processer för att stärka arbetsmiljön på kommunens olika arbetsplatser. Kommuner har generellt en ökad omsättning av personal och det är inom offentlig sektor i högsta grad arbetstagarens marknad. Därför är det viktigt att fortsätta att stärka arbetsgivarvarumärket Tranås kommun bland annat genom att kontinuerligt stärka chefsleden på olika sätt så att det finns en kraft och ork att driva ett konstruktivt arbetsmiljöarbete i hela organisationen. Avsaknaden av chefer ger stora personalgrupper per chef som i sin tur kan leda till att enskilda medarbetare inte känner sig sedda och med otydliga uppdrag. Tranås kommun arbetar sedan länge med uppdragsbeskrivningar som ett komplement till anställningsavtalet. Uppdragsbeskrivningen är ett föränderligt dokument som varje år förnyas och ska förtydliga förväntningar mellan chef och medarbetare. Det i sin tur har visat sig vara en högst attraktiv faktor inom många av kommunens yrkesområden vilket också påverkar hur länge man stannar i sin anställning.

Ekonomisk analys

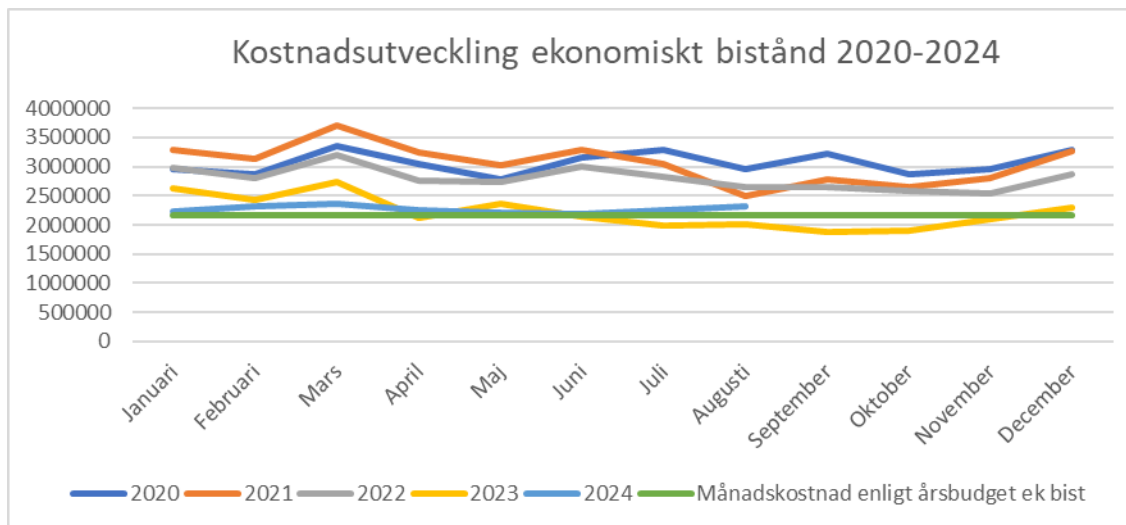
Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Förvaltningschef	2 412	6 670	-4 258
HR-avdelningen	15 487	14 423	1 064
Stöd och försörjning	37 480	38 048	-568
Arbetsmarknadsavdelningen	11 122	10 301	821
VUX	21 672	18 731	2 941
Totalt Kommunstyrelsen/HRAM	88 173	88 173	0

Under de 3,5 åren som förvaltningen funnits, har verksamheten, ledarskapet och målbilden hela tiden byggts och förstärkts utifrån ekonomiska incitament. Målet har varit och är fortsatt att ekonomin ska stå som ett tydligt verktyg i det vardagliga ledarskapet med en transparens och uppbyggd medvetenhet hos samtliga medarbetare i Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen. Den transparensen ska ge förutsättningar för varje verksamhet att i god tid kunna reagera på ett eventuellt underskott och skapa förutsättningar för att sänka kostnaderna. På det sättet ser alla inblandade hela tiden förvaltningens framfart men också brister. Det ger också en delaktighet och främjar för uppfinningsriktighet hos varje enskild medarbetare. Utan den delaktigheten eller ansvarstagandet hos varje individ med anställning i förvaltningen, hade inte det resultat som återkommande redovisats varit möjligt. Det trots återkommande årligen höjda kostnader för hyreskostnader, riksnorm, löneökningar etc.

De plusprognoser som varje verksamhet redovisar i tabellen ovan är också ett resultat av den uppbyggda kulturen kring ekonomin. Det vill säga där varje verksamhet hela tiden ser över och effektiviserar sina områden med mål om att förvaltningen ska ha en budget i balans. Den minuspost som ligger under förvaltningschef är ett resultat av kraftigt ökad riksnorm samt en del kostnader som uppstod vid starten av Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen. Bland annat flyttades en hel avdelning vilket innebar en kostnad på 0,5 mkr vilket förvaltningen inte fått kompensations för. Likaså riksnormen som är en av regeringen beslutad norm för ekonomiskt bistånd och som vanligtvis brukar ligga runt 1,9–2,0% men som 2023 och 2024 har legat på 8,9%. Det motsvarar ca 2 mkr i kostnadsökning för förvaltningen men som förvaltningen hela tiden arbetat bort.

Den enda egentliga kostnad som förvaltningen har att hantera utifrån ökade kostnader är ekonomiskt bistånd. Det är den kostnad som påverkas mest av samhällsliga faktorer såsom ökad arbetslöshet, lokala varsel etc. Men även här har förvaltningen skapat en stabil kontroll som håller även i generellt sämre ekonomiska tider. Arbetslöshet är den mest grundläggande anledningen till att individer uppbär ekonomiskt bistånd. Men arbetslösheten i sin tur beror ofta på andra orsaker. Det gör att ökad arbetslöshet eller lokala varsel sällan går att direkt koppla till ökade kostnader för ekonomiskt bistånd.

Diagrammet visar kostnader för ekonomiskt bistånd månadsvis, åren 2020-2024 (siffror fram till augusti 2024).

Åtgärder för att nå budget i balans

Förvaltningen har en budget i balans och så ska också ske framgent. Den ekonomiska medvetenheten växer kontinuerligt i förvaltningen och kontrollen är på hög nivå för att skyndsamt kunna vidta åtgärder.

Strategin för att behålla den situation som är upparbetad är att vara mer vaksam på samhällsliga förändringar och att förvaltningen därmed är flexibel nog att kunna ställa om för att möta dessa utmaningar.

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
HR-avdelningen	150	150	0
Arbetsmarknadsavdelningen	100	100	0
VUX	100	100	0
Stöd och försörjning	100	100	0
Totalt Hr- och arbetsmarknadsförv.	450	450	0

Tabellen visar fördelning av förvaltningens investeringsbudget på helår.

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens stora investeringsbehov ligger främst inom digitaliseringsområdet. Kontinuerliga uppdateringar inom området har gjort att verksamheternas behov håller sig inom ramen för investeringsbudgeten.

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	56	13	69	76
Andelen heltidsanställda (%)*	91,07%	92,31%	91,3%	96,05%
Sjukfrånvaro total (%)**	4,35%	6,01%	4,7%	5,03%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,45%	0,97%	1,34%	2,22%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	1,4%	4,08%	1,97%	1,25%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**	-	-	335	471
Kostnad för övertid (tkr)**	-	-	7,5	25,2

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens medarbetare är högutbildade och högpresterande. Det innebär att det i vissa avseenden kan uppstå en högre rörlighet och därmed en högre omsättning av personal. Samtidigt arbetar förvaltningens verksamheter med att noga avväga behovet av återbesättning av vakanta tjänster för att hela tiden arbeta med effektivitet och utveckling.

Den strategiska personalplaneringen står prioriterad under 2024 med syfte att se över eventuella vakanser samt vilket kompetensbehov verksamheterna står inför.

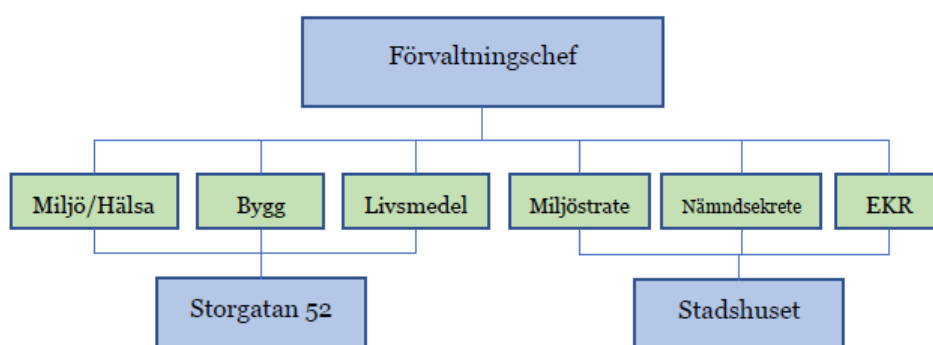
Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens medarbetare och chefer har både individuella uppdrag men också ett gemensamt uppdrag i att utveckla respektive verksamhet utifrån arbetsmarknadsområdet. Förvaltningen ska aktivt arbeta med att medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens för att på bästa sätt kunna stötta och bidra till att fler individer kommer i arbete och egenförsörjning.

Bygg- och miljönämnden

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Bygg- och miljönämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet och inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden fullgör också de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggområdet och miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden har ett övergripande ansvar för miljö-, klimat- och energifrågor.

Bygg- och miljönämnden har tre verksamhetsområden där två är myndighetsutövning och ett är strategiskt arbete med miljö-, klimat- och energifrågor. Myndighetsutövningens två delar är kopplat till olika lagstiftningar med plan- och bygglagen som en del och miljöbalken och livsmedelslagen som en del.

Nämndens arbete består till största delen av myndighetsutövning som innebär prövning, tillsyn, rådgivning och information. En del av det arbetet planerar och styr nämnden utifrån lagkrav. Resten bestäms av de ärenden som kommer in i form av olika ansökningar och anmälningar. Cirka hälften av tillgänglig arbetstid går åt till tillsyn och kontroll som planeras av nämnden och riktas mot olika verksamheter. Den andra halvan består av handläggning av inkommande ärenden och då är kunderna både verksamheter och privatpersoner.

Det strategiska miljöarbetet med utgångspunkt i Agenda 2030 är kommunövergripande och har som syfte och mål att se till att kommunen arbetar aktivt med sitt hållbarhetsarbete. Mål finns på nationell, regional och lokal nivå. Området är brett och berör till exempel klimatarbete, biologisk mångfald, arbete med invasiva arter, vattenkvalitet och mycket mer.

Energi- och klimatrådgivning bedrivs i samarbete med Nässjö, Eksjö och Aneby. Servicen erbjuds till privatpersoner, företag och organisationer med uppdrag att informera och vara rådgivande i energi- och klimatfrågor och är en heltidstjänst placerad i Tranås. Tjänsten är till största del finansierad av Energimyndigheten.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Ändrad lagstiftning ändrar arbetssätt och rutiner. För livsmedelskontrollen innebär det att från 1 januari 2024 sker all debitering i efterhand. Från och med 1 januari 2024 gäller även en ny riskklassning för livsmedelsanläggningar vilket resulterat i ca 30 % färre timmar och därmed mindre intäkter.

Samtidigt har ärendehantering digitaliserats på förvaltningen och det digitala arkivet är i drift, vilket har gjort det möjligt att lägga ut ritningar på webben för ökad tillgänglighet. Digitaliseringen medverkar till en avsevärd minskad konsumtion av skrivarpapper och säkerställer rättssäkerheten för inkomna handlingar, som nu enbart ligger i ärendesystemet istället för pappersakter.

Projekt

Strategiskt arbetar nämnden med vattenfrågor och är med och driver flera projekt under 2024, bland annat Säbysjön med reduktionsfiske och åtgärdsstudie i Noen för att se om vattenkvaliteten kan förbättras.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Den stora utmaningen är klimatfrågan och hur kommunen ska klara sin del av minskade koldioxidutsläpp. Många åtgärder genomförs men det räcker inte för att klara kommunens koldioxidbudget. Fler åtgärder krävs de kommande åren.

Byggkonjunkturen är fortsatt svag vilket antal projekt och storleken på projekten som hanteras av nämnden visar. Det ger en ansträngd ekonomi som behöver större aktivitet i kommunen för att förbättras. Många mindre kommuner upplever samma sak medan större kommuner som Linköping och Jönköping fortfarande har mycket att göra och många stora projekt på gång. Det positiva var under andra kvartalet då riksbanken påbörjat en sänkning av styrräntan, med prognos för eventuellt kommande sänkningar under hösten 2024.

För tillsynen enligt miljöbalken och livsmedelslagen är verksamhetsplanen förvaltningens mål och utmaning. På sikt kan det innebära att kommunen får söka samarbete med grannkommuner (inom vissa områden) för att få en större volym av resurser enligt de förslag som diskuteras på nationell nivå, men det lär dröja innan det blir skarpa krav.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har beslutat att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har bygg- och miljönämnden i verksamhetsplan 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade till den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål:

Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet).

Bygg- och miljönämnden arbetar för fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete genom att:

- Bygg- och miljönämnden är en effektiv och rättssäker myndighet med korta handläggningstider.
- Verka för ett gott företagsklimat.

Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)

Bygg- och miljönämnden arbetar för förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen genomför tillsyn på verksamheter som skolor, förskolor och idrottsanläggningar där barn och unga vistas.

Ökad upplevd och faktisk trygghet

Bygg- och miljönämnden arbetar för ökad trygghet och faktisk trygghet genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen aktivt tar med dessa frågor vid handläggningen av alla bygglov

Inget nämndmål på denna punkt

Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Bygg- och miljönämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen bistår hela kommunorganisationen med kunskap och stöd,
- Bygg- och miljöförvaltningen driver och medverkar i projekt med mål att minska koldioxidutsläppen.

Ökad tillgång till rätt kompetens

Bygg- och miljönämnden arbetar för att tillgodose invånarnas möjlighet till ökad tillgång till rätt kompetens genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare genom bland annat väl fungerande samarbeten och nätverk i Jönköpings län genom byggsamverkan och miljösamverkan.

Inget nämndmål på denna punkt.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Bygg- och miljönämnd	585	488	97
Byggenheten	1 163	1 948	-785
Miljöenheten	5 097	5 409	-312
Totalt bygg- och miljönämnden	6 845	7 845	-1 000

Byggekongjunkturen är fortfarande svag och antalet inkommande ärenden är inte tillräckligt många och inte heller storleken på projekten, för att avgifterna ska nå de budgeterade nivåerna och täcka utgifterna. Förvaltningen hade inte heller tidigare vetskap om hur mycket färre timmar den nya riskklassningen inom livsmedel skulle resultera i. Under våren återanställde man en tjänst på miljösidan efter flera års vakans. Dock fanns inte den tjänsten med i budget för 2024. Enligt behovsutredning är miljöavdelningen underbemannad och förvaltningen har inte hunnit med tillsyn enligt plan sedan pandemin. Man räknade med att det skulle ta en period innan denna tjänst fullt ut bidrar till beräknade intäkter, vilket fallet inte är eftersom resurser använts till andra arbetsuppgifter. Prognosen är att bygg- och miljöförvaltningen inte uppnår ett nollresultat vid årsskiftet.

Åtgärder för att nå budget i balans

Nämnden har sett över alla utgifter för att minimera underskottet. Att minska personalstyrkan är inte görbart i det korta perspektivet och när konjunkturen vänder behövs personalen för att klara myndighetsutövningen och tillväxtmålet. Nämnden kommer under hösten prioritera tillsyns- och myndighetsuppdraget inom miljöbalkstillsynen.

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Bygg- och miljö – digital agenda	150	150	0
Totalt Bygg- och miljönämnden	150	150	0

Uppföljning av nämndens egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har bygg- och miljönämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Nämndens mål 1:				
Bygg- och miljönämnden är en effektiv och rättssäker myndighet.				
	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Företagsklimat	83	84	85	85
Korta handläggningstider för bygglov	4,5 veckor	4 veckor	4 veckor	4 veckor

Nämndens mål 2:				
Genomföra aktiviteter som leder till minskade koldioxidutsläpp				
	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Genomförda aktiviteter som främjar miljövänligt resande	2 st	2 st	2 st	2 st

Nämndens mål 3:				
Genomföra beslutad tillsyns- och kontrollplan				
	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Genomförd tillsyn och kontroll enligt beslutade planer	40%	85%	90%	95%

Nämnden arbetar kontinuerligt med de nämndspecifika målen. Målen beräknas kunna uppfyllas under 2024. Inför 2025 kommer nämnden att arbeta vidare för att bibehålla mål 1 och 2. Mål 3 kommer att arbetas vidare med för att nå upp till målet 85 %. Detta kommer att göras genom nya arbetsrutiner, planering av tillsynsarbetet samt tätare uppföljningar.

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08-31	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08-31 (totalt)
Antal anställda (st)*	8	8	16	16
Andelen heltidsanställda (%)*	87,5 %	100 %	93,75%	93,75%
Sjukfrånvaro total (%)**	1,38 %	1,64 %	1,52 %	3,81 %
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	0,62 %	1,57 %	1,11 %	1,68 %
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0	0	0	0
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			27,8 tkr	87,3 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			14,6 tkr	6,1 tkr

*Per aktuell månad

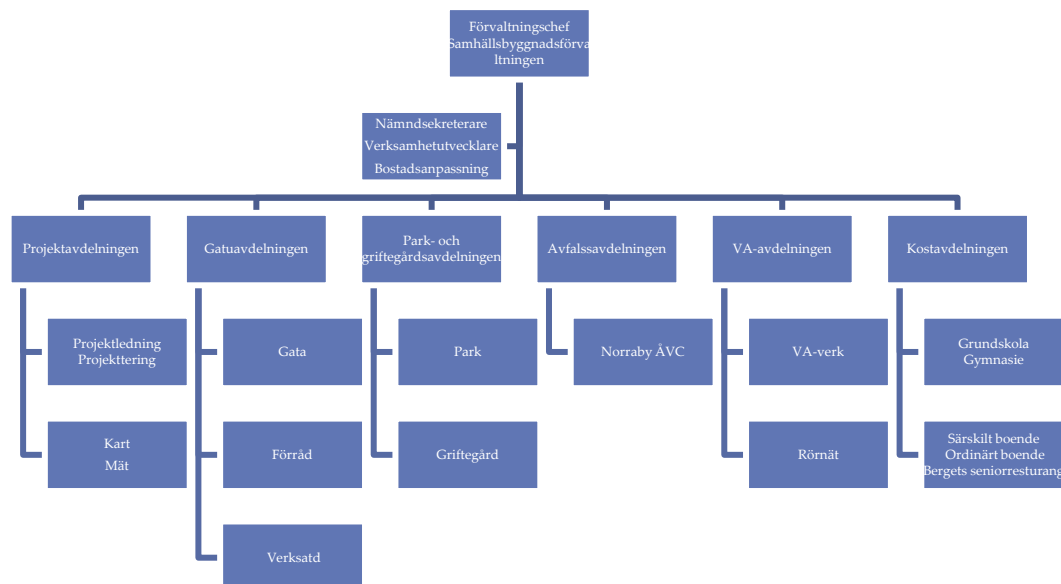
**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

Nämnden har en liten personalgrupp på sju ton personer och behovet av rekryteringar är ojämnt. Vid tidigare rekryteringar har nämnden lyckats få tag på den kompetens som söks men det har krävt flera omgångar av annonsering och omtag i rekryteringen.

Genom samarbete i länet ser vi att alla kommuner har samma utmaningar och nu förs en diskussion om hur vi tillsammans kan arbeta med kompetensförsörjning framöver. Slutsatsen är att vi behöver bli bättre på att behålla personal, attrahera nya medarbetare och samarbeta kring utbildning för att säkra framtida kompetensbehov.

Teknik- och griftegårdsnämnden

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden.

Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshantering, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Förvaltningen arbetar med att upprätta kontinuitetsplaner för förvaltningens samhällsviktiga verksamheter utifrån genomförd kartläggning av risker och beroenden som genomfördes 2023.

Förvaltningen arbetar med en ny förvaltningsövergripande mappstruktur i syfte att GDPR-säkra mappinnehållet samt skapa ordning och reda.

Förvaltningen arbetar med att digitalisera samtliga verksamhetsområden inom gata-, park-, och griftegårdsverksamheten som geografisk information i ett digitalt kartsystem. Rutiner ska tas fram för dokumentation av vem, hur och när som åtgärder ska genomföras, inkl. planerad tidsåtgång.

Gatuverksamheten har genomfört en förnyad inventering och kartläggning av åtgärdsbehov för gator, cykelvägar och gångbanor, vilken kommer ligga till grund för en uppdaterad långsiktig beläggningsplan.

Gatuverksamheten har tagit fram en uppdaterad hastighetsplan inom tätbebyggt område med de nya hastighetsgränserna 30-, 40- och 60 km/h. Nämnden beslutade i juni om de nya hastighetsgränserna som kommer att implementeras under 2025.

Parkverksamheten kommer 2024 att ta över förvaltningen av kommunens skogar i egen regi och kommer ta fram nya riktlinjer för skogar och trädbärande marker.

Parkverksamheten har tagit fram nya riktlinjer för lekplatser i syfte att säkerställa att lekplatserna tillgodoser de lekbehov som finns hos barnen. Det avser såväl lekplatsernas kvalitet i sig, som att det ska finnas god tillgänglighet till dem för barnen avseende avstånd och närhet.

Griftegårdsverksamheten arbetar med att utreda vart och i vilken omfattning vi ska utöka nya griftegården i Tranås då vi börjar få platsbrist.

Kostverksamheten har ställt om från kall lunch till varm lunch för alla äldreboenden i kommunen, vilket kommer generera stora tidsbesparingar hos både samhällsbyggnads- och socialförvaltningen.

Avfallsverksamheten har tagit fram en utredning om vilket insamlingssystem som kommunen ska ha för att kunna implementera fastighetsnära insamling för hushåll med start senast 1 januari 2027. Teknik- och griftegårdsnämnden beslutade i augusti att förslå kommunfullmäktige att besluta om att införa fyrfackskärl för småhus (villor och fritidshus) i kommunen senast 1 januari 2027.

VA-verksamheten tagit fram en vattentjänstplan som under 2024 ska antas av kommunfullmäktige. Ny lagstiftning ställer krav på samtliga VA-huvudmän att upprätta en vattentjänstplan för att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar.

Projekt

De större lokalprojekt som förvaltningen arbetar med är nytt tillagningskök Granelundsskolan och ombyggnation av Råsvägens samt Fröafallsskolans tillagningskök till kriskök.

Nytt tillagningskök Granelundsskolan är under byggnation och kommer stå klart till höstterminen 2025. Tillagningsköket kommer därefter producera varm mat till Granelundsskolan och Sommens skola.

Teknik- och griftegårdsnämnden beslutade i augusti att föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna investeringen som innebär utbyggnad av tillagningskök Råsvägen samt ombyggnad av tillagningskök Fröafallsskolan, för att kommunen genom kriskök, inkl. reservkraft och reservvatten, ska kunna säkerställa den samhällsviktiga verksamheten Måltidsverksamhet.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Infrastrukturskuld

Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastruktur-skuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med kommunens tillväxtmål, som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden. Förvaltningen måste hitta en balans mellan reinvesteringar och nyinvesteringar, i syfte att skapa en hållbar tillväxt.

Taxor statistik

Tranås kommuns årsavgift för insamling av mat och restavfall för enfamiljsvilla enligt avfall Sveriges statistik för 2022 är 2 525 kr och medel för årskostnaden för övriga kommuner i Sverige 2022 är 2 540 kr.

Tranås kommuns sammanräknade månadskostnad för en villa (typhus A) och en lägenhet i ett typhus B enligt Svenskt vatten statistik för 2024 är 1 306 kr och medel för månadskostnaden för övriga kommuner i Sverige 2024 är 1 419 kr.

Begravningsavgiften för hela Sverige år 2024 är 27,7 öre per beskattningsbar hundralapp. Tranås kommuns griftegårdsverksamhet har en begravningsavgift på 26 öre per beskattningsbar hundralapp.

Statistik enligt Kolada

Tranås kommun ligger enligt statistik från Kolada på en topplacering enligt SCB:s medborgarundersökningar kopplat till möjlighet att kunna transportera sig med bil, bra utbud av gång- och cykelvägar, skötsel av gång- och cykelvägar samt snöröjning av gång- och cykelvägar.

Tranås kommun har även enligt statistik från Kolada en högre andel cykelväg meter/invånare än övriga kommuner. Tranås kommun ligger 2023 på 4,0 m cykelväg/ invånare medan medel i Sverige för alla kommuner är 2,9 m cykelväg/ invånare.

Ny lagstiftning

Förpackningsförordningen

Enligt ny lagstiftning kommer Tranås kommun att första januari 2026 få i uppdrag att börja samla in vanligt förekommande förpackningsavfall på större allmänna platser, exempelvis vid gågator, på torg eller i parker och från januari 2027 ska Tranås kommun tillhandahålla fastighetsnära insamling för pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar för samtliga hushåll.

NIS2-direktivet

NIS2 beslutades av EU den 14 december 2022. Direktivet ersätter det NIS-direktiv som började gälla 2018 genom lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Samtidigt som beslutet om NIS2-direktivet kom fattades även beslut om direktivet om kritiska entiteters motståndskraft, CER. I direktivet ställs krav på all annan verksamhet som måste kunna upprätthållas vid olika typer av störningar. Det kan handla om skydd av fysisk säkerhet som exempelvis lokaler och anläggningar och att rätt personer har åtkomst till dessa.

De båda kompletterande direktiven börjar att tillämpas den 18 oktober 2024.

Verksamheter inom TGN som berörs av det nya NIS2-direktivet är dricksvattenverkssamhet, avloppsverksamhet och avfallsverksamheten

EU:s dricksvattendirektiv

EU:s dricksvattendirektiv anger de särskilda krav som ska vara uppfyllda för vatten som är avsett att användas som dricksvatten. Det innebär bland annat betydligt hårdare gränsvärden koppla till PFAS från 2026. Tranås kommun kan redan nu konstatera att vi klarar de nya gränsvärdena utan åtgärd om inget drastiskt händer med vår dricksvattenkälla.

EU:s avloppsdirektiv

EU:s avloppsdirektiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Direktivet reglerar kvalitetskrav på avloppsvatten från tätorter med mer än 2 000 pe (motsvarande ungefär personer).

Avloppsdirektivet kommer innebära hårdare krav från tillsynsmyndighet kopplat till våra utsläpp från Tranås avloppsreningsverk, vilket kommer ställa krav på investeringar och ett aktivt uppströmsarbete.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har teknik- och griftegårdsnämnden i verksamhetsplanen för 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål: Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga

Teknik- och griftegårdsnämnden arbetar för att tillgodose förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga genom att möjliggöra en högre rörelsegrad:

- Högre standard på GC-vägnätet

Nämndens mål: Högre standard på GC-vägnätet

Nämnden eftersträvar en hög standard på GC-vägnätet i Tranås kommun. För detta krävs kontinuerligt drift- och underhåll samt en reinvesteringsbudget för befintlig beläggning som lagts på kommunens GC-vägar. Vidare krävs prioriteringar och långsiktig planering med fokus på samordning med övriga intressenter.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Kvadratmeter nybelagda GC-vägar	Utfall 2022: 5 400 m ²	3 500 m ²	3 500 m ²	3 500 m ²

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Kommunövergripande mål: Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Teknik- och griftegårdsnämnden arbetar för att tillgodose minskade koldioxidutsläpp genom:

1. Arbeta för att skapa innovativa lösningar i projekt där hållbarhet är ett ledord
2. Minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag
3. Rent hushållsavfall
4. Göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i kommunens kök och serveringslokaler
5. Mer ekologiska livsmedel

Nämndens mål 1: Arbeta för att skapa innovativa lösningar i projekt där hållbarhet är ett ledord

Projektavdelningen har arbetat fram en checklista kopplat till hållbarhet, *Kommunvision 2040 "Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina tillgångar"* och *Agenda 2030*. Checklistans syfte är att stödja och utveckla miljö- och hållbarhetsarbetet i kommunens mark- och anläggningsprojekt. Listan innehåller punkter inom olika aspekter av hållbarhet som ska implementeras in i förvaltningens projekt. Detta för att på så sätt säkerställa materialval, masshantering, krav mot entreprenörer, ekonomisk hållbarhet osv. Målet blir mätbart genom uppföljning och utvärdering av de punkter avdelningen använt sig av.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Andel projekt där hållbarhetschecklistan använts som utvärdering	Hållbarhetschecklistan har använts som utvärdering i fyra projekt under år 2022	Samtliga projekt	Samtliga projekt	Samtliga projekt

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 2: Minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag

Ett av VA- och avfallsavdelningens större uppdrag är att motverka utsläpp till vatten, eftersom att eventuella utsläpp skulle medföra en stor miljöpåverkan. Avdelningen renar därför vatten från hushåll och verksamheter för att det ska bli så lite miljöpåverkan som möjligt lokalt för sjön Sommen men även för Östersjön.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Det totala utsläppet av lättnedbrytbart organiskt material (BOD7), kväve och fosfor får ej överstiga tillsynsmyndighetens krav	BOD7 – 3,1 mg/l P -0,19 mg/l N -12,4 mg/l	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l N -20 mg/l	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l N -20 mg/l	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l N -20 mg/l

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 3: Rent hushållsavfall

Restavfall är det avfall som återstår efter att allt återvinningsbart och miljöfarligt avfall har sorterats ut, såsom förpackningar, matavfall och farligt avfall. Restavfallet skickas till förbränning. För att nå en mer hållbar resurshushållning och bidra till minskade mängder restavfall samt kostnader för behandling, är det angeläget att arbeta med avfallsförebyggande åtgärder. Detta för att minimera felsortering och främja en ökad återvinning av förpackningsmaterial.

Indikatorer	Nuläge:		Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026	
Den totala vikten av hushållens optiska restavfallspåse till förbränning ska minska med 20 % till år 2025, jämfört med 2021.	Antal kg 2021 = 2 585 000 Antal kg 2022 = 2 411 000	Minskning med 5 %	Minskning med 5 %	-	

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 4: Göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i kommunens kök och serveringslokaler

Att mäta matsvinn i kommunens egen verksamhet t.ex. tallrikssvinn och kantinsvinn, synliggör hur mycket mat som slängs i onödan. Mätningen utgör sedan grunden till att börja testa åtgärder som kan minska det onödiga matavfallet.

Indikatorer	Nuläge:		Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026	
Matsvinnet i kök och serveringslokaler ska minska med 25 % till 2026, jämfört med 2022	Grundskolans tallrikssvinn år 2022 var 20 g per portion och gymnasiet tallrikssvinn år 2022 var 48 g per portion.	Minskning med 6,25 %	Minskning med 6,25 %	Minskning med 6,25 %	

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 5: Ökad andel ekologiska livsmedel

Genom att välja ekologiska livsmedel kan verksamheten bidra till en minskad användning av konstgödsel och bekämpningsmedel. Märkningen *Ekologiskt livsmedel* tar dock ingen hänsyn till klimatpåverkan.

Indikatorer	Nuläge:		Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026	
Målet är att andelen ekologiska varor i kommunala kök ska vara minst 25 %	Totalt inköp av EKO livsmedel är 22,1% under år 2022	25 %	25 %	25 %	

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Teknik- och griftegårdsnämnd	220	180	40
Tekniska kontoret	1 327	1 227	100
Bostadsanpassning	2 450	2 300	150
Projektavdelningen	165	165	0
Gatuverksamheten	37 222	37 472	-250
Parkverksamheten	13 474	13 108	800
Kostavdelningen	2 604	2 604	0
Återbetalning skuld VA-kollektivet	0	0	0
Totalt TGN skattekollektivet	57 462	56 622	840

Prognosen för de skattefinansierade verksamheterna är 56 622 tkr gentemot budget som är 57 462 tkr.

Teknik- och griftegårdsnämndens prognostiseras att göra ett överskott om 40 tkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskad administrativa kostnader.

Tekniska kontoret prognostiseras att göra ett överskott om 100 tkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade personalkostnader pga. föräldraledighet.

Bostadsanpassning prognostiseras att göra ett överskott om 150 tkr.

Projektavdelningen har lagt sin prognos enligt budget.

Gatuverksamheten prognostiseras att göra ett underskott om 250 tkr. Det prognostiserade underskottet beror på ökade kostnader gentemot budget för snöröjning, halkbekämpning och snöbortforsling.

Parkverksamheten prognostiseras att göra ett överskott om 800 tkr. Det prognostiserade överskottet beror på att intäkterna från produktionsskogen ökat. Att intäkterna från produktionsskogen ökat beror på att parkavdelningen förändrat sitt arbetssätt och avvecklat upphandlad ramaavtalsentreprenör och istället lägger ut slutavverkningsbar skog på öppna marknaden där den entreprenör som erbjuder högst ersättning får avverka skogen samt att virkespriserna just nu är väldigt höga.

Kostverksamheten har lagt sin prognos enligt budget. Kostverksamheten prognostiseras dock att göra ett överskott om 1 555 tkr som kommer återbetalas till kund vid årsbokslutet. Det prognostiserade överskottet beror på att genomförda effektiviseringar inom kostverksamheten nu ger effekt och ökade försäljningsintäkter då antalet sålda måltider ökat gentemot budget.

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Avfallsverksamheten	0	-1 200	-1 200
VA-verksamheten	-198	0	198
Griftegårdsverksamheten	-488	-1 107	-619
Totalt TGN taxekollektivet	-686	-2 440	-1 754

Avfallsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott gentemot budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett noll resultat. Det budgeterade överskottet beror på minskade avskrivningskostnader och ökade ersättningsnivåer från naturvårdsverket för insamling av förpackningsavfall. Budgeterade avskrivningskostnader baserades på att avfallsverksamheten skulle köpa in nya kärl till flerfamiljshus för fastighetsnära insamling av förpackningar samt rest- och matavfall. Dessa kärl köptes in begagnade istället för nya till en betydligt billigare kostnad vilket då har resulterat i lägre avskrivningskostnader.

Avfallsverksamheten tog den 1 januari 2024 över det operativa ansvaret för att samla in hushållens förpackningsavfall vilket vi får ersättning för från Naturvårdsverket.

Vatten- och avloppsverksamheten prognostiseras att göra ett noll resultat och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett överskott om 200 tkr. Det budgeterade underskottet beror på beror på ökade utgifter gentemot budget för reparationer av befintliga anläggningar samt ökade kostnader för el och kemikalier, men dessa täcks till stor del av minskade kostnader för personalvakanser. Detta innebär att VA-kollektivet inte kommer att kunna återbetala sin skuld till skattekollektivet 2024 då vatten- och avloppsverksamheten (VA-verksamheten) år 2023 gjorde ett underskott om 1,1 mkr och då fick låna 1,1 mkr av skattekollektivets för att täcka detta underskott.

Griftegårdsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott gentemot budget på 619 tkr och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett överskott om 488 tkr. Det budgeterade överskottet beror minskade personalkostnader pga. föräldraledighet.

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Projektavdelningen	50	50	0
Gatuverksamheten	20 010	20 010	0
Parkverksamhet	3 105	3 105	0
Kostavdelningen	1 550	1 550	0
Avfallsverksamheten	1 750	1 750	0
VA-verksamhet	45 150	45 150	0
Griftegårdsverksamheten	3 100	2 328	772
Totalt Teknik- och griftegårdsnämnd	74 715	73 943	-772

Prognosen för 2024 års investeringar är 73 943 tkr, jämfört med budget på 74 715 tkr.

Samtliga avdelningar prognostiseras att hålla budget förutom griftegårdsverksamheten.

Griftegårdsverksamheten prognos för 2024 års investeringar är 2 328 tkr, jämfört med budget på 3 100 tkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att projekt utökning av nya griftegården inte kommer genomföras 2024 då griftegården konstaterat att platsbristen inte är så akut som vi tidigare trott då vi frigjort mark för byggnation av en ny muslimsk gravplats inom befintligt område.

Uppföljning av nämndens egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har teknik-och griftegårdsnämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Nämndens mål 1: Högre standard på gatunätet

Nämnden eftersträvar en hög standard på gatunätet i Tranås kommun. För detta krävs kontinuerligt drift- och underhåll samt en reinvesteringsbudget för kommunens gator. Vidare krävs prioriteringar och långsiktig planering med fokus på samordning med övriga intressenter.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024	2025	2026
Kvadratmeter nybelagda gator	Utfall 2022 = 22 770 m ²	25 000 m ²	25 000 m ²	25 000 m ²

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 2: Uppfylla renoverings- och underhållsbehovet för kommunens broar och tunnlar

För att säkerställa en god standard och säkerhet för kommunens broar och tunnlar samt för att undvika ökande kostnader för renovering, behöver planerade renoveringar genomföras enligt framtagen underhållsplan för konstbyggnader. Underhållsplanen togs fram våren år 2022. Verksamheten behöver hålla en åtgärdsstakt på 2–3 objekt/byggnader per år fram till år 2027.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024	2025	2026
Antal åtgärdade objekt enligt underhållsplan för broar och tunnlar	10 objekt kräver åtgärd fram till år 2027	3 st.	2 st.	2 st.

Målnivåerna kommer inte att uppnås. Gatuavdelningen har tvingats att omprioritera sina investeringsmedel för 2024 pga. ökade kostnader i projekten vilket innebär att vi endast kommer åtgärda 2 stycken broar 2024.

Nämndens mål 3: En säker livsmedelsproduktion

Ett säkert dricksvatten, som är fritt från sjukdomsframkallande bakterier och mikroorganismer, är en grundläggande del i samhällsuppdraget som avdelningen har. Prover tas på vattenverket, på ledningsnätet och hos användare, utifrån kontrollmyndighetens fastställda regler gällande omfattning och frekvens.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024	2025	2026
Antalet underkända vattenprov på vattenverk, ledningsnät och hos användare	Antal underkända vattenprover 2022: 0 st.	0 st.	0 st.	0 st.

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 4: Högre förnyelsetakt i VA-ledningsnät

För att undvika problem vid regn, önskat inläckage i VA-ledningar samt vattenläckor på vattenledningsnätet krävs att ledningarna underhålls och förnyas i tillräcklig omfattning. Om inte detta sker finns stor risk för t.ex. bräddningar av orenat vatten, källaröversvämningar och vattenläckor.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Förnyelsetakten ska vara högst 143 år, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 0,7 % av ledningsnätet per år	Antal meter (m) kommunalt VA-ledningsnät 221231: 511 275 m Utfall 2022: 0,54 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 5: Antal funktionsfel på lekplatser

För att säkerställa att kommunen lever upp till kraven inom SS-EN 1176 kommer lekplatserna genomlysas vid en större genomgång där de viktigaste felen (A-fel) åtgärdas först. Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas, alternativt plockas bort, för att säkerställa användarnas säkerhet.

A-fel innebär risk för allvarlig skada alternativt stor risk för mindre skada. Det är fel som normalt kräver omedelbar åtgärd. B-fel innebär mindre risk för mindre skada alternativt stor risk för liten skada. Det är fel som normalt bör åtgärdas snarast. C-fel innebär liten risk för mindre skada alternativt mindre risk för liten skada. Det är fel som normalt bör åtgärdas vid periodiskt underhåll eller hållas under uppsikt tills vidare åtgärder vidtagits.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas alternativt plockas bort för att säkerställa användarnas säkerhet	Antal A-, B- och C-fel 2022-12-31: A-fel: 0 B-fel: 30 C-fel: 171	- 25 % C-fel enligt SS-EN 1176	- 25 % C-fel enligt SS-EN 1176	- 25 % C-fel enligt SS-EN 1176

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	60	59	119	122
Andelen heltidsanställda (%)*	90	100	94,96	93,44
Sjukfrånvaro total (%)**	4,28	3,33	3,8	4,12
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,73	1,63	1,68	1,88
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	1,29	1,15	1,22	0,98
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			442	654
Kostnad för övertid (tkr)**			904	694

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

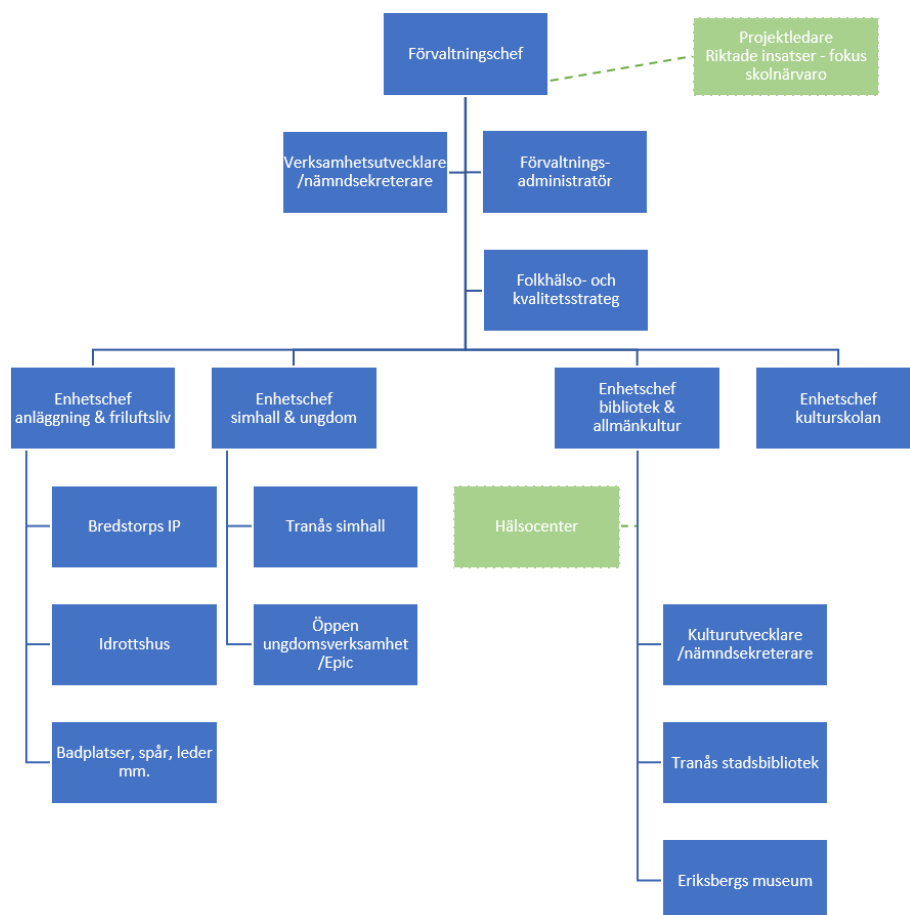
Förvaltningen arbetar aktivt med personalfrågor genom kontinuerlig uppföljning av medarbetarenkäten och chefsenkäten. Ett antal fokusområden har plockats fram från enkäterna inom respektive arbetsgrupp och en handlingsplan har skapats. Detta för att sätta fokus på dessa frågor samt skapa en bättre och mer effektiv arbetsplats inom respektive verksamhet.

Samtliga avdelningar inom förvaltningen tar årligen fram hälsoplaner i samarbete mellan avdelningschef och avdelningens hälsoinspiratör. Detta är ett led i förvaltningens arbete med att arbeta proaktivt för en hälsofrämjande arbetsplats.

Det råder brist på utbildade ingenjörer och tekniker inom förvaltningens verksamhetsområden. Det märks att det är hårt tryck på arbetsmarknaden där konkurrensen om arbetskraften är hård, framförallt bland chefstjänster och specialisttjänster med krav med eftergymnasial utbildning.

Kultur- och fritidsnämnden

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att leda och samordna verksamheterna kulturskola, bibliotek/allmänkultur/hälsocenter, anläggningar/fritid/ föreningservice/friluftsliv, ungdomsverksamheten EPIC/simhall, folkhälsosamordning samt kultur- och fritidsförvaltningens administration.

I kultur- och fritidsnämndens uppdrag ingår bl.a. att:

- tillgodose allmänhet- och föreningars behov av anläggningar/lokaler för kultur- och fritidsverksamhet
- driva och sköta idrott-, bad- och friluftsanläggningar, spontanidrottsplatser, spår och leder i Illernreservatet, samt den del av Holavedsleden som går genom Tranås kommun
- bedriva och utveckla ungdomsverksamheten EPIC
- bedriva och utveckla biblioteksverksamheten i Tranås kommun
- bedriva kulturskola
- arbeta för social inkludering genom ökad tillgänglighet och riktade satsningar för allas möjlighet till delaktighet

- stimulera föreningar, studieförbund och andra organisationers verksamhet och arrangemang i Tranås kommun
- bevaka, vårda och verka för att bevara och utveckla kulturmiljöer, kulturhistoriska byggnader, fornminnen och kulturhistorisk dokumentation
- verka för konstnärlig utformning och utsmyckning av offentliga platser och byggnader i kommunen
- ansvara för Tranås kommuns konstsamling

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Som framgår av verksamhetsplan 2024–2026 har kultur- och fritidsnämnden valt att fokusera på tre av de kommungemensamma målen under kommande år:

1. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
2. Ökad upplevd och faktisk trygghet
3. Minskade koldioxidutsläpp

Därtill har kultur- och fritidsnämnden ett eget mål – att eftersträva en så hög grad av *samhällsnytta*¹ som möjligt. Det är nämndens uppfattning att ett rikt kultur- och fritidsliv utgör en samhällsbildande kraft som skapar en känsla av samhörighet och delaktighet. Något som i sin tur kan motverka utanförskap och otrygghet, samt ge positiv påverkan på andra förvaltningars arbetsområden såsom skola och socialtjänst.

Nämnden identifierar tre delmål i strävan att nå en hög grad av samhällsnytta:

1. Fler besökare/deltagare i nämndens verksamheter
2. Riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering
3. En mer offensiv ungdomsverksamhet, där uppsökande inslag och en högre grad av samverkan utgör nyckelfaktorer.

Nedan listas exempel på insatser som genomförts hittills under året, i syfte att nå uppsatta verksamhetsmål för 2024:

- Initiativ och planering inför en s.k. *Folkhälsomeny* – för att synliggöra kultur- och fritidsnämndens betydelse för främjandet av folkhälsan.
- Nystart av ett ungdomsforum i Tranås kommun, i samverkan med barn- och utbildningsnämnden. Första mötet planeras till höstterminen 2024.
- Utveckling av ungdomsverksamheten Epic: öppen gympahall i Hubbarpsskolan - med möjlighet till spontanidrott och ledarledda aktiviteter, revidering av öppettider, utökad samverkan med ex. biblioteket och kulturskolan - med läsläsning, gemensamma lovaktiviteter mm.
- Initiativ och planering inför ”offensivt bibliotek” – i syfte att främja utåtriktad och tillgänglig bibliotek- och kulturverksamhet för ännu fler.
- Funkisfabriken på Kulturskolan – nystartad verksamhet för barn och unga med funktionshinder.
- Dans för Hälsa på Kulturskolan – friskvårdsaktivitet i samarbete med Elevhälsan i syfte att motverka psykisk ohälsa hos unga (tjejer).
- Trygghetsvandringar i samverkan med föreningslivet under fyra tillfällen 2024.

¹ Med samhällsnytta avses ingripande positiva effekter för samhället i sin helhet. I en snävare kontext väljer vi för ändamålet att betrakta samhällsnytta som en positiv kraft som genererar nytta för hela samhället – alternativt nytta för en bred målgrupp

Projekt

- a) Nytt bokning- och ärendehanteringssystem på förvaltningen. Systemet förväntas effektivisera förvaltningens arbete avseende bokning och föreningsservice samt bidra till utökad service och tillgänglighet för såväl privatpersoner som föreningar i Tranås.
- b) Under 2023 slogs verksamheterna bibliotek och allmänkultur samman till en enhet. Från juli 2024 kom även Hälsocenter att tillhöra samma enhet. Denna nyskapade enhet behöver hitta formerna för att med effektivitet och följsamhet svara upp mot invånarnas förväntningar och behov samt för att möta samhällsliga utmaningar kring exempelvis minskad läsförmåga, digitala klyftor, utanförskap och ensamhet. Utifrån detta uppdrag bedöms verksamheten behöva en mer framåtlutad och offensiv vilja. Offensiv biblioteksverksamhet inkluderar även nya satsningar på invånarnas delaktighet i kulturlivet och en jämlik folkhälsa, oavsett var i Tranås man bor och lever.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Kultur- och fritidsförvaltningen har på uppdrag av berörd nämnd kommit att förändra delar av sin verksamhet. En avsevärd tyngd har lagts vid samverkan såväl internt som externt – där flera projekt och samverkansformer med andra förvaltningar har initierats och verkstälts. Det är förvaltningens tydliga ambition och vilja att spela en än tydligare roll för att förbättra Tranåsbornas mående – äldre som yngre. Vi har under 2023 utmanat våra egna strukturer och historia med viljan att bli bättre på att synas och göra ett större avtryck – vi bedömer att så skett inom samtliga av förvaltningens verksamhetsdelar.

Vi är emellertid inte nöjda, utan tror att vi under 2024–2026 än mer kan utmana stuprör och organisatoriska hinder. Vi tror oss kunna vara både en naturlig spelare i implementeringen av en ny socialtjänstlag och en viktig faktor i det främjande och förebyggande arbetet kring ungdomars mående.

Kultur- och fritidsnämndens modesta ekonomiska förutsättningar utmanar emellertid förvaltningens handlingsutrymme. Det är i sammanhanget viktigt att nämna att kostnaden för Tranås kultur- och fritidsverksamhet enligt Kolada (2022) ligger lägre än den genomsnittliga kostnaden i riket.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har Kultur- och fritidsnämnden i verksamhetsplanen för 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kultur- och fritidsnämndens huvudsakliga inriktning handlar om att skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud på kultur- och fritidsområdet. Verksamheten fungerar som civilsamhällets katalysator och bidrar i samverkan med övriga aktörer till människors känsla av tillhörighet och delaktighet, något som i sin tur är starkt bidragande till att fler önskar bo, leva och verka i Tranås.

Kommunövergripande mål: Ökad upplevd och faktisk trygghet

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose invånarnas upplevelse av ökad och faktisk trygghet genom att:

- Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

Nämndens mål: Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Antal trygghetsvandringar	0	4	4	4	4

Kommentar/analys: Kultur- och fritidsnämnden kan för perioden konstatera att fyra av fyra trygghetsvandringar genomförts.

Kommunövergripande mål 1: Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose en förbättrad psykisk och fysiska hälsa hos barn och unga genom:

- Ökad samverkan med andra aktörer, såväl internt som externt.

Nämndens mål: Ökad samverkan med andra aktörer, såväl internt som externt.

Indikatorer	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
	2023	2024-08	2024	2025	2026
Uppskattning av antalet timmar per månad avsatta för ändamålet*. *Dessa timmar avser alla former av samverkan.	20	50	30	40	40

Kommentar/analys: Kultur- och fritidsnämnden kan konstatera att nuvarande målnivå är alldeles för låg. Kultur- och fritidsförvaltningen har per augusti redan nått det uttalade målet med god marginal. Bedömningen är att KoF implementerat nya arbetsmodeller och metoder som tydligt uppmuntrar till samverkan – vilket gett ett betydligt större utfall än förväntat. KoF föreslår reviderade målnivåer i kommande verksamhetsplan.

Kommunövergripande mål 3: Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att:

- Utbilda och medvetandegöra förvaltningens verksamheter om klimatavtryck.

Nämndens mål: Utbilda och medvetandegöra förvaltningens verksamheter om klimatavtryck.

Indikatorer	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
	2023	2024-08	2024	2025	2026
Antal kompetenshöjande insatser	1	2	2	2	2

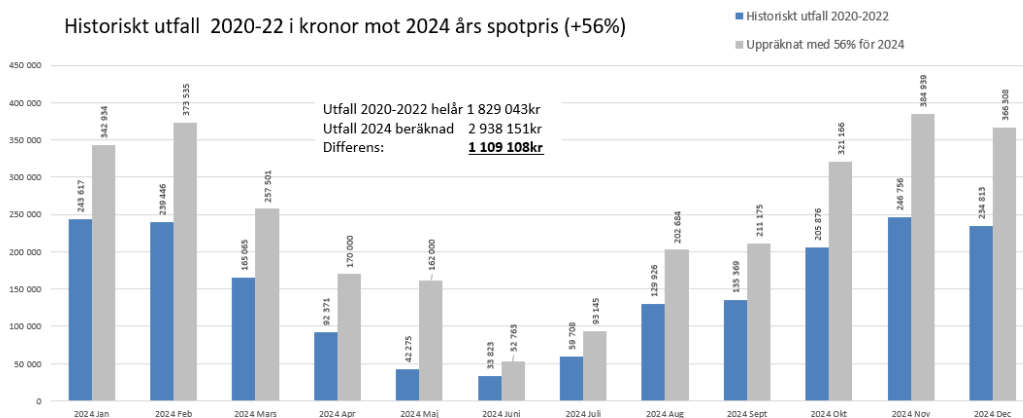
Kommentar/analys: Kultur- och fritidsnämnden konstaterar att förvaltningen per augusti redan nått önskvärda målnivåer. KoF föreslår ett omformulerat mål för kommande verksamhetsplan.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
400. Kultur- och fritidsnämnd	451	451	0
410. Administration	3 460	3 460	0
411. Administration fritid	3 450	3 450	0
412. Anläggningar	17 400	18 500	-1 100
413. Bibliotek - Kultur	11 700	11 700	0
414. Ungdom - Simhall	9 300	9 300	0
415. Kulturskolan	8 540	8 540	0
Totalt kultur- och fritidsnämnden	54 301	55 401	-1 100

Kultur- och fritidsnämnden signalerade direkt svårigheter att nå tilldelad ram, till följd av en mycket osäker energisituation. Som framgår av bilden nedan uppskattar Kultur- och fritidsnämnden en avvikelse om ca 1 100tkr. Noteras bör att skillnaden mellan en bra respektive dålig månad vädermässigt kan innebära avvikelser på mellan 500–800 tkr. Kostnadsutvecklingen står således i direkt relation till våra vädermässiga förutsättningar. Bilden nedan ger en idé om skillnaden mellan nuvarande el-avtal och dess historiska föregångare. KFN har tecknat ett nytt avtal med Tranåsbostäder, där energikostnaden räknas in i befintlig hyra. Avtalet gäller från och med årsskiftet 2025.

Åtgärder för att nå budget i balans

Kultur- och fritidsnämnden har sedan tidigare blivit lovade täckning för den del som avser den ökade energikostnaden (mot schablon).

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
400. Kultur- och fritidsnämnd	0	0	0
410. Administration	0,05	0,05	0
411. Administration fritid	0	0	0
412. Anläggningar	1,41	1,41	0
413. Bibliotek	1,05	1,05	0
414. Ungdom	0,38	0,38	0
415. Kulturskolan	0,33	0,30	0,03
Totalt Kultur- och fritidsnämnden	3,21	3,18	0,03

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att det investeringsutrymme som finns avsatt för året kommer att användas. Stora kostnader härleds till Granelundsskolan, ny avfallsstrategi (inköp av kärl) samt övriga mindre kostnader mot bland annat discgolf, förändringar i maskinpark (robotgräsklippare, traktor m.m).

Uppföljning av nämndens egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har Kultur- och fritidsnämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Kultur- och fritidsnämndens egna mål: Att eftersträva en så hög grad av samhällsnytta* som möjligt.

Kultur- och fritidsnämnden eftersträvar en så hög grad av samhällsnytta som möjligt genom:

1. Ett ökat besöksantal i förvaltningens verksamheter samt ett ökat antal elever inskrivna i Kulturskolan.
2. En mer offensiv ungdomsverksamhet, där uppsökande inslag och en högre grad av samverkan utgör nyckelfaktorer.

Att inom förvaltningens verksamheter genomföra riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering.

*Med *samhällsnytta* avses ingripande positiva effekter för samhället i sin helhet. I en snävare kontext väljer vi för ändamålet att betrakta samhällsnytta som en positiv kraft som genererar nytta för hela samhället – alternativt nytta för en bred målgrupp.

Nämndens mål 1: Ett ökat besöksantal i förvaltningens verksamheter samt ett ökat antal elever inskrivna i Kulturskolan.

Indikatorer	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
	2023	2024-05	2024	2025	2026
Besöksstatistik Eriksberg*	99	336	>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Bibliotek*	8372	8260	>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Simhall*	5802	6380	>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Ungdomsverksamheten Epic*	346	384	>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Hälsocenter*	>20	35	>>>	>>>	>>>
Antal inskrivna elever på Kulturskolan**	460	490	>>>	>>>	>>>

*Avser antal besökare i genomsnitt/månad, redovisat per föregående helår.

**Avser antal inskrivna elever i december föregående år.

Kommentar/analys: Kultur- och fritidsnämnden konstaterar att samtliga verksamheter, undantaget biblioteket noterar ett positivt utfall för perioden december -22 till december -23. Värt att nämna är att detta ej avser programverksamhet eller andra evenemang – endast besökare i respektive verksamhet. Ett rimligt antagande är att verksamheterna i och med en högre grad av samverkan och offensiv vilja når fler kommuninvånare än vad som framgår i dessa siffror.

Nämndens mål 2: En mer offensiv ungdomsverksamhet (Epic), där uppsökande inslag och en högre grad av samverkan utgör nyckelfaktorer.

	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-05	2024	2025	2026
Antal timmar/vecka som ungdomsverksamheten avsätter för insatser avseende intern* och extern** samverkan.	5	25	25	30	30
Antal tillfällen som ungdomsverksamheten avsätter till ***föreningssamarbeten per år.	0	3	3	6	9

Kommentar/analys: Kultur- och fritidsnämnden konstaterar att målnivåerna för helåret 2024 är nådda vid augusti -24. Detta trots att verksamheten EPIC valt att ej ersätta en vakans från mitten av februari. Samtidigt bör nämnas att en medarbetare inom enheten kommit att bistå fritid/anläggningssidan med insatser mot spår och leder.

Nämndens mål 3: Att inom förvaltningens verksamheter genomföra riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering.

	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Genomföra evenemang eller projekt i utvalda stadsdelar.	7	10	10	15	15
Genomföra tillgänglighetsanalyser* i berörda verksamheter.	1	0	5	5	5
Genomföra aktiviteter med syfte att motverka utanförskap samt ensamhet hos våra äldre** kommuninvånare.	0	5	5	5	5

*Analys utifrån perspektivet: "vilka hinder finns att nyttja/besöka respektive verksamhet".

** 65 +

Kommentar/analys: Kultur- och fritidsnämnden konstaterar att två av tre indikatorer är nådda vid augusti -24. När det gäller tillgänglighetsanalyser är dessa inplanerade för andra halvan av -24. Kultur- och fritidsförvaltningen avser att föreslå delvis förändrade indikatorer för kommande verksamhetsplan.

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	30	21	51	53
Andelen heltidsanställda (%)*	83,33	90,48	86,27	84,91
Sjukfrånvaro total (%)**	5,76	3,46	4,52	2,25
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,36	1,18	1,26	1,16
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	2,79	0,75	1,68	0,75
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			63,6	143,1
Kostnad för övertid (tkr)**			46,9	64,5

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

Kultur- och fritidsförvaltningen eftersträvar en arbetsmiljö präglad av öppenhet och delaktighet. Förvaltningens bredd och verksamheternas unika särart ställer stora krav på en levande och medveten kommunikation, såväl internt som externt.

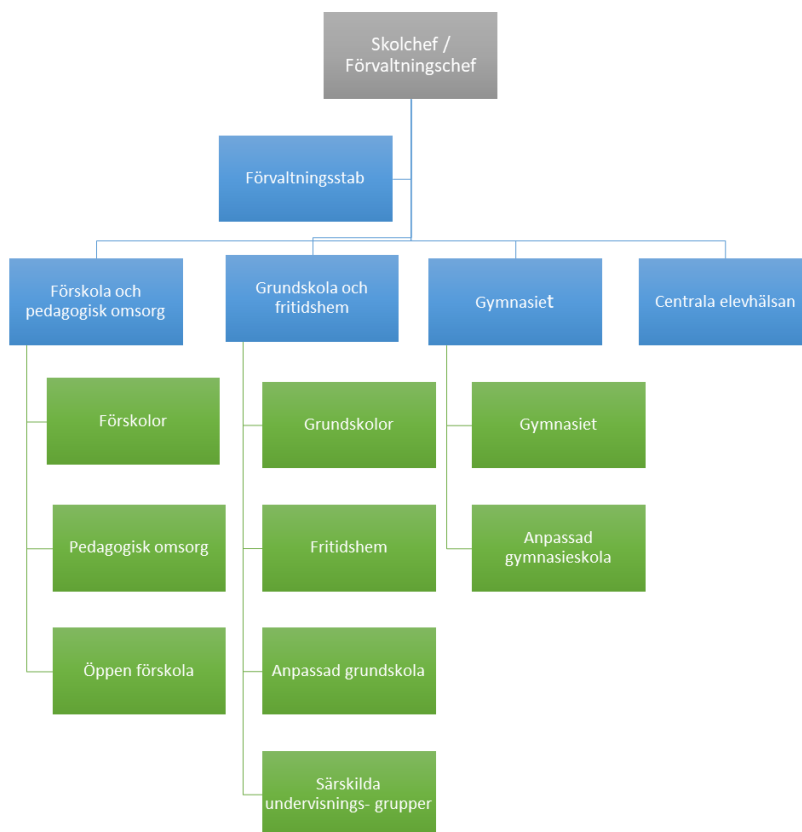
Arbetsplatsträffar och andra samverkansformer blandas med respektive ansvarig chefs möjlighet till det fria och mer informella samtalet. I förvaltningens ledningsgrupp ingår därtill HR-funktioner, vilket ger ett gott stöd i alla de frågor förvaltningen ställs inför avseende personalrelaterade ärenden.

Förvaltningen arbetar aktivt med berörda arbetstagarorganisationer och rådande uppfattning ger vid att en god samförståndsanda präglar dialogen. Förvaltningen har för avsikt att utveckla arbetet avseende kompetensförsörjning. Genom en inventering av såväl befintliga kompetenser som uppdragsbeskrivningar är det förvaltningens vilja att medvetet utforma strategier både avseende rekrytering som för kompetensutveckling.

Som statistiken ovan vittnar om handlar en av förvaltningens identifierade utmaningar om att hantera en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro hos enskilda medarbetare. Det är inte förvaltningens bild att frånvaron primärt är arbetsrelaterad, men insatser görs kontinuerligt för att få till stånd en förbättring.

Barn- och utbildningsnämnden

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Barn- och utbildningsnämndens ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa och central skoladministration.

Nämndens uppdrag är att värna skolans nationella uppdrag såsom det formuleras i de nationella styrdokumenterna och bidra till en ökad andel barn och elever som förbereds för fortsatta studier och/eller arbete. Nämnden utövar också tillsyn över verksamhet på fristående förskolor.

Prioriterade områden de kommande åren är:

- Pojkars och flickors lärande
- Trygghet och studiero
- Närvaro och det kompensatoriska uppdraget

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling men också till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för att skapa utveckling och välutbildad arbetskraft. Tranås kommun behöver arbeta med att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och därmed höja utbildningsnivån. Detta förutsätter god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och senare eftergymnasiala studier.

Ett led i den höjda kvaliteten är att kunna erbjuda grundskolor med likvärdig utbildning i ändamålsenliga och permanenta lokaler. Likvärdigheten innebär också en likvärdig utbildning både mellan skolor och även mellan klasser på samma enhet. Det handlar också om att kunna bibehålla en hög kvalitet inom förskolan.

Det finns åtskilliga författningar som styr verksamheten men de lagar, förordningar och föreskrifter som främst styr barn- och utbildningsnämndens verksamhet är:

- Skollagen
- Läroplaner
- Gymnasieförordning
- Föreskrifter
- Diskrimineringslag
- Kommunallagen
- Förvaltningslagen

Förvaltningens egen utveckling av kvalitetsarbetet i samband med nationella satsningar på ett nationellt kvalitetssystem gör att kvalitetsarbetet kommer att vara fortsatt i fokus även framöver.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Dimensionering av gymnasieskolan är en nationell förändring som kommer att påverka även Holavedsgymnasiets dimensionering och utveckling. Förvaltningen har arbetat aktivt med att knyta grannkommuner till en gemensam vux- och gymnasiesamverkan och i juni 2024 skrevs ett samverkansavtal mellan Aneby, Boxholm, Tranås, Ydre och Ödeshög. Ett stort arbete väntar med att hantera övergångsfrågor och nya frågor som samverkan skapar behov av, t ex antagning, elevdata.

Framtida kompetensförsörjning är en fortsatt stor utmaning, särskilt inom vissa yrkesområden som t ex yrkeslärare, men också på grund av den demografiska förändring som pågår. Lärarutbildning med praktik i egen tjänst pågår inom yrkeslärarområdet. Ändamålsenliga lokaler och förbättrad fysisk arbetsmiljö är en annan del i arbetet att skapa attraktiva arbetsplatser inom förvaltningen.

Fortsatt fokus på systematiskt kvalitetsarbete med fokus på skolutveckling pågår.

Projekt

Junkaremålsskolan F-6 samt anpassad grundskola är invigd och eleverna har flyttat in i skolan sedan höstterminsstart. Öppet hus för allmänheten kommer att ske den 14/9. Arbetet på Granelundsskolan fortskrider enligt plan och skolan ska stå färdig till höstterminsstart 2025.

Även på Kungshöjdens förskola fortskrider arbetet helt enligt plan. Förskolan beräknas vara färdig till årsskiftet.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Förvaltningen står inför flera utmaningar varav förändrad demografisk utveckling är en stor och allvarlig del. Utvecklingen ser likadan ut i nästan hela landet och relativt snabbt måste en förändring av organisationen ske med planering av nedläggning av en eller två förskolor. Samtidigt pågår en förändring där barnen inom förskolan vistas längre dagar än tidigare samtidigt som det under våren varit fler barn inskrivna i förskolan än på många år. Det är en utmaning att både möta det snabbt minskade barnunderlaget och samtidigt möta vårdnadshavares önskemål.

I en tid när det föds allt färre barn handlar det inte längre om att det ständigt kommer att behövas fler och fler lärare och förskollärare. Samtidigt är den framtida kompetensförsörjningen en komplex fråga då människor i arbetsför ålder blir färre samtidigt som vi kan anta att det är sannolikt att fler barn får möta behöriga lärare, inte för att lärarna har blivit fler, utan för att barnkullarna blivit mindre. Möjlighet till större likvärdighet finns genom detta. Den demografiska utvecklingen kommer att leda till behov av stöd i denna omställningsprocess.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har barn- och utbildningsnämnden i verksamhetsplanen för 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att öka antalet kommuninvånare som är i arbetet genom att:

1. Säkerställa att kvalitets/resultatnivåer inom förskola och grundskola över tid är minst över genomsnittet för kommunerna i Östergötlands och Jönköpings län.
2. Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att förbättra psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga genom att:

Förebyggande och främjande elevhälsoarbete (ny lag fr 1/7 2023)

3. Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet) genom att:

Bedriva ett utökat vålds- och suicidpreventivt arbete inom skolan

Arbeta för en lugn och trygg rast- och skolmiljö i kommunens skolor

4. Barn- och utbildningsnämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att

Minskade koldioxidutsläpp i samband med skolskjutsupphandling

5. Barn- och utbildningsnämnden arbetar för ökad tillgång till rätt kompetens genom att:

Gymnasiedimensionering utifrån arbetsmarknadens och individens behov

I det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivits inom Barn- och utbildningsförvaltningen har ett antal nya indikatorer tagits fram. Dessa kommer att gälla från och med 2025, varför det inte i nuläget går att analysera utfallet. (Se verksamhetsplan 2025–2027). Värt att notera är att barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med läsår som verksamhetsår. Statistik för vårterminen 2024 kan t ex först läsas under september, oktober och november och i skrivande stund kan endast statistik för 2023 läsas av.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Barn- och utbildningsnämnden prognosticerar för en budget i balans.

Inför 2024 gjordes beräkningar att kostnaderna för organisationen skulle överstiga beslutad budgetram. Det beräknade budgetunderskottet på 4,4 mkr fördelades mellan de olika verksamhetsgrenarna. Underskottet hanteras under året genom olika typer av besparingar.

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
BU-centralt (inkl. Elevhälsan)	31 495	29 995	+1 500
Förskola och pedagogisk omsorg	137 604	140 204	-2 600
Grundskola och fritidshem	284 904	283 104	+1 800
Gymnasiet	95 311	96 011	-700
Totalt barn- och utbildningsnämnden	549 314	549 314	0

BU-centralt

Barn- och utbildningsförvaltningens centrala delar består av bu-nämnd, förvaltningsledning inklusive bu-gemensamma kostnader samt centrala elevhälsan. Det prognosticerade överskottet på 1,5 mkr består bl.a. av ett extra statsbidrag från regeringen på 0,9 mkr, avsett att mildra effekter från de senaste årens höga inflation. Även i övrigt består överskottet främst av högre statsbidrag än beräknat, bl.a. till elevhälsan.

Förskola och pedagogisk omsorg

Prognosen för förskola och pedagogisk omsorg visar ett underskott på 2,6 mkr.

Budgetramen för förskolan sänktes 2024 eftersom antalet barn beräknas minska rejält till hösten. Både under senare del av våren och i höst kommer dock antal inskrivna barn vara högre än budgeterat, både inom de kommunala och de fristående förskolorna. Detta kommer innebära en högre bemanning och högre personalkostnad än beräknat. Den ökade kostnaden p.g.a. fler inskrivna barn beräknas uppgå till ca 2,5 mkr.

Verksamheten för pedagogisk omsorg beräknas gå med överskott, p.g.a. att man från hösten minskar antalet dagbarnvårdare från fem till fyra.

Öppna förskolan prognosticerar för ett mindre överskott. Detta beror på att projektmedel från Länsstyrelsen har beviljats för kommande läsår och finansierar en del av verksamheten i Stoe-ryd.

Grundskola och fritidshem

Prognosen för grundskola och fritidshem visar ett överskott på 1,8 mkr.

Överskottet beror till stor del på lägre lokalhyror än budgeterat, samt att hyreskostnaden för den nybyggda Junkaremålsskolan inte överskridit budget.

Verksamheten fick inför 2024 2,5 mkr av nämndens förväntade underskott att hantera. Beslut är fattat att lägga ner förberedelseklassen inför höstterminen. Detta innebär en besparing, vilken har tagits hänsyn till i prognosen.

Alla verksamheter, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem prognosticerar för en budget i balans.

Gymnasiet

Verksamheten för gymnasiet och anpassad gymnasieskola prognosticerar för ett underskott på 0,7 mkr.

Gymnasiet fick inför 2024 0,8 mkr att hantera av nämndens förväntade underskott. Verksamhetens intäkter och kostnader ligger i nivå med budget, men man har ännu inte lyckats göra tillräckliga besparingar för att balansera underskottet.

Åtgärder för att nå budget i balans

Förvaltningen arbetar för en budget i balans och de senaste åren har den ekonomiska medvetenheten ökat högst betydligt i förvaltningen där uppföljning och kontroll numera är på en helt annan nivå än tidigare. Verksamhetscheferna har inför 2024 fått i uppdrag att ta fram besparingsförslag inom respektive verksamhet som ska minska det befarande underskottet. Målet är att nå en budget i balans. Åtgärder som hittills gett effekt är nedläggning av förberedelseklass inför höstterminen 2024, minskning av antalet dagbarnvårdare och ny elevdatabas.

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Projekt	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Alla	IT-relaterade investeringar	6 375	4 375	+2 000
Förskola	Investering utemiljö	100	100	0
Förskola	Möbler och utrustning - Kungshöjdens förskola	500	500	0
Grundskola	Inventarier - lokaler	720	720	0
Grundskola	Möbler och utrustning – Junkaremålsskolan F-6	7 500	7 500	0
Gymnasiet	Inventarier - lokaler	350	350	0
Gymnasiet	Programspecifika investeringar	655	655	0
Totalt BU-nämnden		16 200	14 200	+2 000

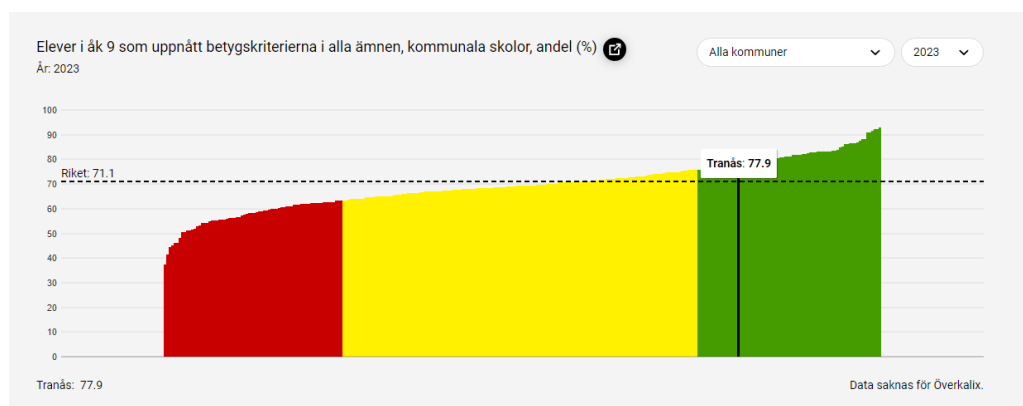
En stor del av nämndens investeringar är IT-relaterade. Det handlar om utbyte av elevdatorer, personaldatorer, investering i digitala nätverk och olika typer av IT-utrustning i lokaler. Under 2024 investeras också i ett nytt IT-system, en ny elevdatabas som används i hela organisationen.

En annan stor investeringspost gäller den nybyggda Junkaremålsskolan. Osäkerhet har funnits kring om budgetramen skulle hålla, men i dagsläget är de flesta inköp gjorda och investeringen kommer inrymmas inom fastställd budget.

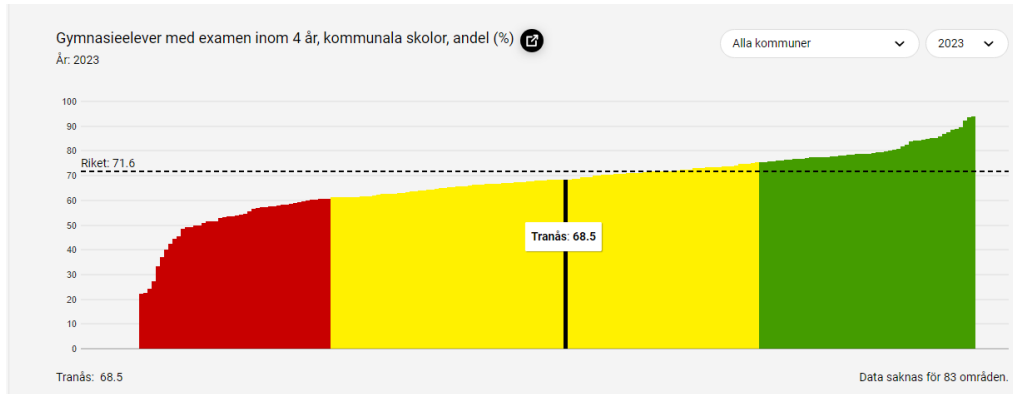
Uppföljning av nämndens egna mål

I det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivits inom Barn- och utbildningsförvaltningen har ett antal nya indikatorer tagits fram och presenteras i verksamhetsplanen 2025–2027 och går i nuläget inte att följa upp. Mål som funnits med under en lång följd av år är betygsresultat åk 9 samt antal elever med examen från gymnasiet inom 4 år.

När det gäller antal elever åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen har Tranås ett bra resultat och befinner oss bland de 25 % av landets kommuner som presterar bäst. Det är ett mycket bra resultat, särskilt med tanke på att stora besparingar och förändringar gjorts inom förvaltningen de senaste åren.

Gällande gymnasieelever med examen inom 4 år befinner sig eleverna i mitten bland landets kommuner, men strax under snittet för riket.

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	540	115	655	653
Andelen heltidsanställda (%)*	79,3%	93,4%	81,8%	90,7%
Sjukfrånvaro total (%)**	5,5%	3,1%	5,0%	4,1%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,4%	1,2%	2,2%	2,3%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	1,8%	0,9%	1,6%	2,3%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			3 283	3 830
Kostnad för övertid (tkr)**			837	1 108

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

En stor utmaning inom förvaltningen är framtida kompetensförsörjning. Frågan är som tidigare nämnts komplex då det föds allt färre barn och det inte längre kommer att behövas fler och fler lärare och förskollärare. Samtidigt är det en förhållandevis hög medelålder inom vissa yrkesgrupper, vilket leder till rekryteringsbehov. Det kommer vara fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035. Till skillnad från tidigare prognoser väntas det totala behovet av lärare att minska. Skillnaden mot föregående lärarprognos beror främst på en lägre skattning av antalet barn och ungdomar i åldrarna upp till 18 år framöver. Förhoppningsvis kommer fler barn att få möta behöriga lärare när barnkullarna blir mindre och det i sin tur leder till en förhoppning om större likvärdighet. Den demografiska utvecklingen kommer att leda till behov av stöd i en stor omställningsprocess.

Genom HÖK 21 tog Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Skolledarförbundet och arbetsgivaren Tranås kommun gemensamt fram en kompetensförsörjningsplan. Planen innehöll insatser inom områdena arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstid och lönebildning. Arbetet med HÖK-24 innebär förtydliganden inom de områden som omfattas av en lärares arbetstid och om en balans mellan undervisning och undervisningsanknutet arbete.

Behovet av att ersätta visstidsanställda utan utbildning samt ersätta lärare som går i pension kvarstår. För att klara behovet behövs många åtgärder som t.ex. vidareutbildning av obehöriga lärare och att fånga upp personer med annan grundutbildning, andra yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

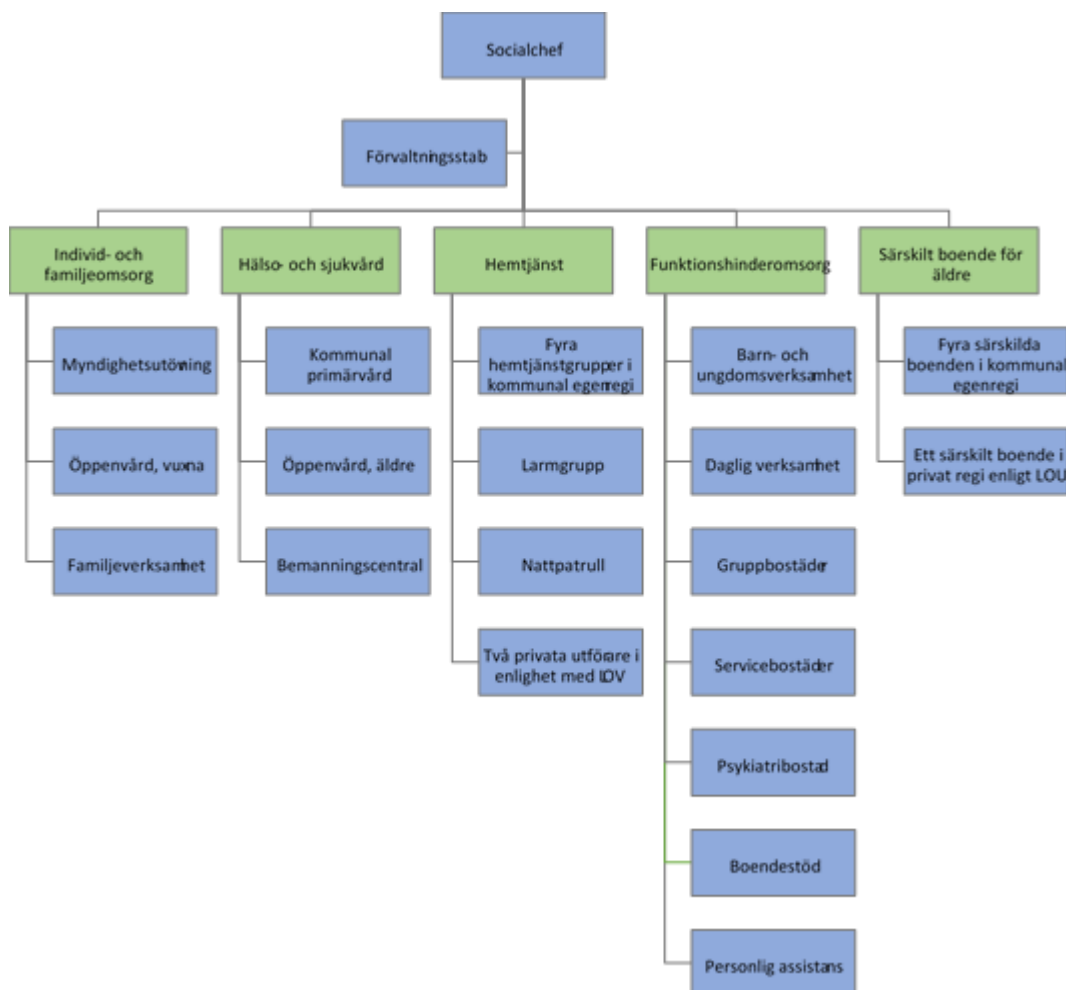
När det gäller medarbetare noteras en nedgång av antalet heltidstjänster, vilket är ett led i arbetet med att skriva om tjänster för medarbetare som varit tjänstlediga på del av tjänst under en lång följd av år. En förändring från 2023 är också att män har något högre total sjukfrånvaro än

tidigare, medan kvinnorna ligger kvar på ungefär samma sjukfrånvaro vilket leder till en ökning av den totala sjukfrånvaron jämfört med 2023.

Socialnämnden

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Socialnämndens uppdrag regleras i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL, 2001:453), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS, 1993:387) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017:30).

Socialnämnden ska tillhandahålla socialtjänst till Tranås kommuns medborgare genom följande verksamheter: Barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna. Socialnämnden är också ansvarig för att tillhandahålla hälso- och sjukvård i hemmet.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att vidta eller lägga fram förslag på åtgärder för budget i balans. Åtgärdsarbetet återrapporteras löpande till socialnämnden.

Förändring i förvaltningsledningen, då överenskommelse har slutits med sektionschef för individ- och familjeomsorgen om avslut av anställning. Annan sektionschef har tillförordnats ansvar för IFO i väntan på en långsiktig lösning.

Socialchef har gett samtliga enheter i uppdrag att arbeta för att minska personalkostnader (inkl. vakanskostnader) med det gemensamma målet att personalkostnaderna ska vara 10 miljoner kronor lägre 2024 jämfört med 2023 (justerat för lönerevision).

Kommunfullmäktige har fattat beslut om en omorganisation från 2025 med en individ- och arbetsmarknadsnämnd och en vård- och omsorgsnämnd. Omorganisationen behöver förberedas under hösten.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Socialnämnden är mitt i en mycket stor och allvarlig utmaning på grund av ökade behov av socialtjänst och hälso- och sjukvård, höga byråkratiska/formella krav samt brist på personal.

Socialnämnden har idag svårt att försörja verksamheterna med rätt kompetens, framför allt vård- och omsorgspersonal. Denna verklighet delar Tranås kommun med övriga kommuner i Sverige. Nationella statistiska analyser visar att behov av socialtjänst och hälso- och sjukvård ökar mer än vad tillgång på människor i arbetsför ålder ökar.

Prognos för Tranås kommun visar på en stor ökning av andel äldre i befolkningen och nationell statistik visar på ökad psykisk ohälsa bland barn och ungdomar. Det är troligt att dessa förändringar kommer att medföra en ökning av behov av äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg.

I Sverige genomförs en omställning till vad som kallas nära vård. För socialnämnden innebär omställningen med stor sannolikhet en utökning av dess kommunala primärvårdsverksamhet (hemsjukvård).

Ny lagstiftning är på gång de kommande åren. Mest noterbart är en ny socialtjänstlag, som kommer att ställa högre krav på kommunerna avseende förebyggande arbete, och förändring av lagstiftningen gällande missbruksvård. Förändringen av missbruksvården kommer medföra stor påverkan på framför allt individ- och familjeomsorgen.

Socialnämnden har under många år tyngts av negativa ekonomiska resultat och socialförvaltningen har sedan 2017 kontinuerligt prioriterat att minska kostnader i verksamheterna. Ovan beskrivna förändringar med ökade behov av socialtjänst samt hälso- och sjukvård, brist på personal och nya krav i lagstiftningen riskerar att medföra att nämndens ekonomiska utmaning fortsätter. Om socialnämnden lade mer resurser på att arbeta förebyggande och rehabiliterande gentemot medborgarna, skulle behov av (och kostnader för) socialtjänst kunna minska i framtiden.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har socialnämnden i verksamhetsplanen för 2024–2026 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete

Nämndens mål: Att skapa förutsättningar för alla medarbetare att ha en heltidstjänst och möjlighet att arbeta heltid. Målnivån är fastställd av kommunen					
	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Heltidsanställningar	65,6%	70%	85%		

Förvaltningen arbetar med att skapa förutsättningar för alla medarbetare att ha en heltidstjänst och möjlighet att arbeta heltid. Tranås kommun har satt som mål att 85 % av tillsvidareanställda medarbetare ska vara heltidsanställda. Arbetet med att öka andelen heltidsanställda pågår inom alla sektioner och i första hand erbjuds heltidsanställningar vid nyanställningar. Alla sektioner utom särskilt boende har en ökande trend vad gäller andelen heltidsanställda därav av ökningen från föregående år.

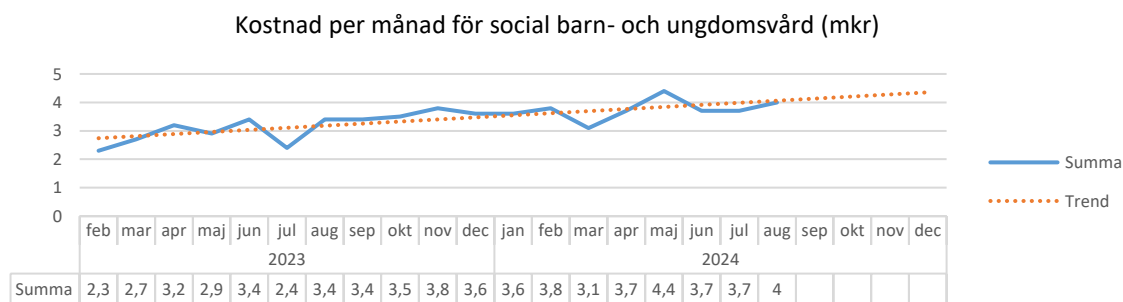
Nämndens mål: Att skapa goda arbetsplatser där medarbetarna trivs.					
	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Personalomsättning (antal)	33	38	Trenduppföljning		
Korttidssjukfrånvaro	3,4%	2,48%	Trenduppföljning		
Arbets-skador (antal)	41	25	Trenduppföljning		

Personalomsättning och arbetsskador visar ingen trend som ger en indikation om arbetsmiljön. Korttidsfrånvaron visar låg och stabil nivå inom hela förvaltningen, med en något högre nivå på särskilt boende men där den ökande trenden avtagit.

Ökad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga

Nämndens mål: Att skapa goda arbetsplatser där medarbetarna trivs.					
	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2023	2024-08	2024	2025	2026
Kostnad för social barn- och ungdomsvård (mkr)	39	-	Ej ökande		

Startvärdet jämförs med utfall efter årets slut men uppföljning görs av kostnaderna varje månad. Kostnadstrenden är ökande, vilket kan indikera en ökad psykisk ohälsa hos barn och unga.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Socialnämnden prognosticerar ett underskott på -9,0 mkr för 2024 efter budgetuppföljning per sista augusti. Det prognostiserade underskottet beror på att genomförda eller planerade besparingsåtgärder prognostiseras få effekt under del av året jämfört med budget som gäller på helår. Besparingseffekten i prognos är 6,9 mkr, medan åtgärderna har en helårseffekt på 12,2 mkr. Prognosen påverkas också av att beviljade hemtjänsttimmar har ökat i förhållande till den rörliga budget som tilldelats vid årets början, ökade hjälpmedelskostnader, ökade kostnader pga. vakanta tjänster och ökade behov inom personlig assistans samt andra mindre försämringar för delar av socialnämndens verksamheter. Ett riktat statsbidrag för god vård och omsorg om äldre påverkar prognosen positivt med cirka 8 mkr.

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Socialnämnden	4 183	4 183	0
Förvaltningschef	17 065	15 671	995
Individ- och familjeomsorg	122 379	124 909	-2 530
Hemtjänst	91 081	93 008	-1 927
Särskilt boende	119 955	117 640	2 315
Hemsjukvård	57 464	58 558	-1 094
Stöd & Omsorg	115 646	115 646	0
Budgeterat underskott	-6 759	0	-6 759
Totalt Socialnämnden	521 014	532 514	-9 000

Individ- och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott med -2,5 mkr. Avvikelsen beror på att föreslagen besparing genom omorganisation av verksamhet Östangården bara får ekonomisk effekt tre månader under 2024 jämfört med budget där besparingen är inkluderad för hela året, att personalkostnader prognostiseras bli högre än budget inom myndighetsenheten Barn, unga och vuxna p.g.a. fortsatta konsultkostnader vid vakanta tjänster samt på oförutsedd kostnad för återställande av lägenhet som Tranås kommun får stå för. Prognosen för externa placeringskostnader för barn är högre än budget men placeringskostnader för vuxna prognostiseras bli betydligt lägre än budgeterat.

Hemtjänst

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott med -1,9 mkr. Underskott i driften är -5,4 mkr, vilket beror på att personalkostnaderna är högre än tilldelad budget utifrån att antalet beviljade hemtjänsttimmar har ökat i förhållande till den rörliga budget som tilldelats hemtjänsten vid årets början, samt att föreslagna budgeterade besparingar inte bedöms få helårseffekt. Statsbidrag på 3,5 mkr som intäkt är medräknat i prognosen. Någon personalgrupp går med ett stort minus och där har flera åtgärder inletts för att minska underskottet.

Särskilt boende

Särskilt boende för äldre prognostiserar ett överskott med 2,3 mkr. Överskottet beror på statsbidrag med 4,4 mkr, vilket innebär att själva verksamheten prognostiserar ett underskott med -2,1 mkr vilket beror på högre måltids- och livsmedelskostnader än budgeterat (-0,9 mkr) samt på en felbudgetering av intäkter från Råsvägen samt lokalhyra. I prognosen efter augusti inkluderas också ett prognostiserat överskott från kostavdelningen på 0,6 mkr. Låg omsättning av lägenheter och korttidsplatser i tomma lägenheter innebär att intäkterna är något högre än beräknat.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott med -1,1 mkr. Underskottet beror på att föreslagna besparingsåtgärder inte får helårseffekt, på ökade kostnader för hjälpmedel och sjukvårdsmaterial, ökade personalkostnader för införandet av ny vikariemodul samt ökade kostnader för delegerade HSL-insatser till privata utförare av hemtjänst.

Stöd och omsorg

Stöd och omsorg prognostiserar att nå en budget i balans. Det är olika faktorer som bidragit till att prognosen nu är ändrad. De främsta faktorerna är i huvudsak besparing på grund av beslut som nu verkställs i egenregi samt vakans inom daglig verksamhet under året.

Åtgärder för att nå budget i balans

Socialförvaltningen har verkställt nedan redovisade åtgärder för budget i balans. Alla besparingsförslag i tabellen är inkluderade i nuvarande budget.

Åtgärd	Helårs-besparing	Besluts-datum	Beslutat av
Omorganisation sjuksköterskor	0,8 mkr	27/2	Socialchef
Omorganisation administratörer	0,6 mkr	27/2	Socialchef
Omorganisation Nattpatrull	1,2 mkr	15/4	Socialchef
Omorganisation nattbemanning Östanå	1,2 mkr	15/4	Socialchef
Omorganisation Vuxenteamets öppenvård	0,7 mkr	15/4	Socialchef
Halverad fortbildning	1,2 mkr	15/4	Socialchef
Omorganisation biståndshandläggningen	0,8 mkr	18/4	Socialchef
Omorganisation Östangården	1,2 mkr	22/4	Socialchef
Omorganisation Hemteam/Larmgrupp	4,5 mkr	8/5	Socialnämnd
Summa	12,2 mkr		

Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Socialförvaltningen, totalt	2 300	2 300	0
Totalt Socialnämnden	2 300	2 300	0

Socialnämnden har kontinuerliga reinvesteringsbehov (ersätta uttjänta datorer, elcyklar, mobiler, möbler, m.m.). Socialnämnden behöver också göra mindre nyinvesteringar i inventarier, elcyklar o dyl. som följd av renoverade/förändrade lokaler, fler hemtjänstmedarbetare etc.

I december 2023, efter att investeringsramen fastställdes av kommunfullmäktige, fick socialförvaltningen information om att fjärrtillsynstekniken inom särskilt boende för äldre omgående måste bytas ut/uppdateras, på grund av att både hårdvara och mjukvara är för gammal och riskerar att sluta fungera inom kort. För att investeringsramen ska hållas av socialnämnden har den planerade reinvesteringen i IT (datorer, mobiler etc.) fått minskas rejält och den planerade reinvesteringen i inventarier (ex. möbler) har tagits bort. Eftersom socialförvaltningen måste ha fungerande arbetsredskap och inventarier finns en risk att ramen överskrids 2024.

2024-08-31 har 600 tkr av investeringsbudgeten nyttjats.

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	571	105	676	683
Andelen heltidsanställda (%)*	66,55%	89,52%	70,12%	66,62%
Sjukfrånvaro total (%)**	8,05%	5,76%	7,63%	7,67%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,6%	2,66%	2,61%	2,82%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	2,22%	1,04%	2,0%	2,93%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			4 771	2 901
Kostnad för övertid (tkr)**			3 133	3 059

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

Tranås Stadshus AB

Uppdrag

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranåsbostäder. Tranås Stadshus AB har en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Viktiga beslut och händelser under året

Bolaget kommer under hösten teckna om ett lån vilket innebär högre räntekostnader i år och kommande år.

Bolaget har tillsammans med dotterbolagen påbörjar arbetet med hållbarhetsredovisning enligt CSRD.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Budgerade kostnader i bolaget avser främst räntekostnader och administrativa kostnader

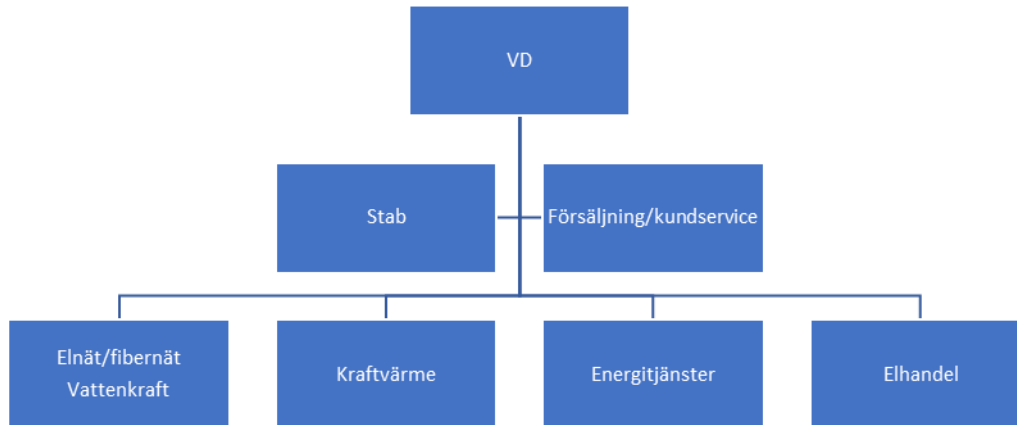
Bolagets resultat per sista augusti visar en förlust på -3,2 mkr efter finansnetto. Helårsprognosen är -6 mkr, vilket är -0,9 mkr sämre än budgeterat resultatet om -5,1 mkr i förlust. Ökade räntekostnader är anledningen till negativ budgetavvikelse.

Investeringsredovisning

I bolaget finns inga investeringar.

Tranås Energi AB

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Utdrag ur bolagsordning:

”Bolaget har till föremål för sin verksamhet att tillhandahålla invånarna inom sitt verksamhetsområde elnättjänster, optonättjänster och fjärrvärme samt driva annan därmed jämförlig verksamhet.”

Utdrag ur ägardirektiv:

”Tranås Energi AB ska genom affärsutveckling och effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser bibehålla en långsiktig hållbar lönsamhetsnivå. Lönsamhetsnivån ska vara tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt samt möjliggöra utdelning till ägaren. Kvalitets- och miljöarbetet ska genom ständiga förbättringar bidra till ökad kundnytta och samhällsnytta.

Tranås Energi AB ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor. Verksamheten ska anpassas till ekologiskt sunda system och därigenom skapa en uthållig och god livsmiljö för alla som vistas i bolagets områden. Tranås Energi AB:s miljöarbete ska ligga i linje med kommunens miljöarbete och därtill kopplade strategier samt profilera sig gällande hållbar utveckling. Tranås Energi ska också särskilt arbeta med att utveckla och bevara den biologiska mångfalden i de reglerade vattendrag som bolaget ansvarar för.

Tranås Energi AB ska fortlöpande kommunicera miljöfrågor och genom aktivt stöd och rådgivning till kunderna verka för en effektivare energianvändning.

Tranås Energi AB ska också understödja utveckling av infrastruktur för elfordon.”

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

Under första halvåret har de två serverhallarna som bolaget investerat i tagits i drift. Dessa är uppförda dels för bolagets eget behov (egna servrar + centralutrustning avseende Traman) men också för uthyrning till externa aktörer, däribland Tranås kommun.

Utbyggnad av fiber och fjärrvärme fortlöper och då främst genom förtätningar i redan utbyggda områden. Vad gäller fibernätet är intresset bland annat stort för att överlåta interna fastighetsnät till Tranås Energi, vilket också görs i stor omfattning.

Bolaget har vidare investerat i ett mindre batteri för energilagring i syfte att testa deltagande på de av Svenska kraftnät tillhandhållna stödmarknaderna avseende el. Batteriet togs i drift i juni.

Bolagets planer på en andra andelsägd solpark har försenats något och då kopplat till tillstånd från Länsstyrelsen och den genomförda naturvärdesinventering som kräver vissa åtgärder från bolagets sida. Förhoppningen är dock att tillstånd nu kommer ges under första halvan av september, varpå andelar kan börja säljas.

Projekt

Planering pågår för byggnation 2025 av ett fiskomlöp vid Oppeby i Bulsjöån. När detta är genomfört är det kvarstående hindret för att åstadkomma fri vandringsväg för fisk mellan Sommen och Lägernsjöarna undanröjt.

Projekt pågår också kring optimering av befintlig elproduktion, dels tekniskt avseende verkningsgrad och motsvarande och dels finansiellt med avseende på hur den producerade elen säljs på elmarknaden.

Vidare pågår projekt kring ökad digitalisering och automatisering och därmed effektivisering inom olika delar av verksamheten, bland annat kring digitaliserad och automatiserad kundkommunikation.

Ytterligare ett större projekt som bolaget projekterar är utbyte av fördelningsstationen i Glansås, vilket är en del av den sedan tidigare fastställda reinvesteringsplanen avseende elnätet. Vidare pågår olika projekt syftande till automatiserade kund- och avtalsprocesser och digitaliserad kundkommunikation.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Vid en branschjämförelse med jämförbara bolag står sig Tranås Energi relativt väl vad gäller ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd kundundersökning. Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag. Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell uppmärksamhet och genererar en tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder.

En utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermittent elproduktion, främst i form av

mikroproduktion, men också med avseende på energilagring liksom krav på ökad kapacitet till följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon.

En viktig fråga framöver som bolaget utreder är ett eventuellt deltagande på den framväxande marknaden för flexibilitets- och stödtjänster i större skala än det ovan beskrivna mindre batteriet. Större batteri? Nyttjande av befintlig elpanna i detta syfte?

En osäkerhetsfaktor över tid men främst den kortsiktigt absolut största utmaningen för bolaget och branschen som helhet är tillgången och pris på biobränsle. Inför eldningssäsongen 2023/2024 höjdes priset med 77 %. Orsakerna är flera men främst att tillgången minskat till följd av en betydande export från Sverige, vilket är en konsekvens av EU:s sanktioner mot Ryssland som i sin tur fått till följd att till exempel Baltikum inte kan importera bränsle därifrån längre. Det mest sannolika scenariot på längre sikt och då tidigast till säsongen 2025/2026 är att det blir en rekyl på marknaden och att priset sänks igen, om än inte till tidigare nivåer. Bland annat finns indikationer på ett ökat utbud framöver. Det blev dock ingen prissänkning redan till säsongen 2024/2025 vilket det i ett tidigare skede fanns indikationer på. I stället handlar det nu om ytterligare 7 % höjning.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

Utifrån mål och inriktning bidrar bolagets verksamhet i sig och på det sätt den bedrivs till att de kommunövergripande hållbarhetsstrategierna efterlevs och att Tranås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Särskilt kan noteras att tillgängligheten till säker och snabb uppkoppling via fiber i princip är 100 % liksom att det klimat- och miljöarbete som bolaget bedriver som förutom minskade koldioxidutsläpp också handlar om naturvård och biologisk mångfald bidrar till en attraktiv boendemiljö.

Bolaget tillhandahåller viktig infrastruktur i form av el, värme och fiber till befintliga företag inom kommunen men givetvis också i samband med nyetableringar. Detta ska bolaget göra på ett så kostnadseffektivt, samordnat och serviceinriktat sätt som möjligt.

Bolaget har vidare ett nära samarbete med olika utbildningsanordnare såsom grundskola, gymnasieskola, yrkesutbildning men också universitet och högskola. Inom ramen för detta erbjuder bolaget PRAO, praktikplatser och möjlighet till examensarbete.

Vad gäller handlingsprogrammet till ”Inriktning för tillväxt” har bolaget specifikt uppdraget att genomföra en översyn av gatubelysningen syftande till att ge förslag på förbättringar ur ett trygghetsperspektiv.

Hållbarhetsstrategierna är i övrigt i tillämpliga delar en integrerad del i bolagets affärsplan.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Koncernen Tranås Energi AB (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Resultat efter finansnetto, tkr	17 367	1 000	-16 367
Totalt koncernen Tranås Energi AB	17 367	9 000	-8 367

En orsak till prognostiserad avvikelse från budget är att den så kallade volym- och profilrisken i gamla befintliga fastprisavtal fått ett betydande negativt genomslag under de första månaderna av året. Dessa avtal fasas successivt ut under 2024 och är numer ersatta av nya avtalsformer där risken men också möjligheten är överförd till slutkund. Ytterligare en betydande orsak är att intäkterna från elproduktionen i kraftvärmeverket inte nått upp till budgeterad nivå. ”Break-even” för när det är lönsamt att producera el ligger betydligt högre än tidigare som en direkt konse-

kvens av den exceptionella prishöjningen på trädbränsle. Det har hittills under året varit betydligt fler dagar med för lågt elpris än det förväntade, totalt 56 dagar perioden januari-maj och i princip hela perioden juni-augusti. Påverkbara intäkter och kostnader ligger dock i fas med eller bättre än budgeterat. Prognosen för helår påverkas också och inte minst av höjningen den 1 augusti av trädbränslepriset på 7 %. Bolaget har budgeterat med en sänkning på 25 %, vilket får som effekt att det, allt annat lika, saknas täckning för ytterligare kostnader på 8 mkr under hösten.

Åtgärder för att nå budget i balans

Översyn pågår av påverkbara kostnader och delvis intäkter. Vilka kortsiktiga besparingar kan eventuellt göras? Kan vissa planerade underhållsåtgärder flyttas fram utan att riskera leveranssäkerhet etc?

Investeringsredovisning

Koncernen Tranås Energi AB (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Serverhallar	11	12,3	-1,3
Batteri 200kV	2,4	2,4	
Nya mätare elnät	7,0	7,5	-0,5
Reinvesteringar elnät, transformatorer mm	8,0	8,0	
Utbyggnad fiber och fjärrvärme	9,0	9,0	
Totalt koncernen Tranås energi AB	37,4	39,2	-1,8

Uppföljning av bolagets egna mål

Bolagets mål enligt ägardirektivet gällande avkastning på eget kapital 9 % (för 2024, 6–7 %) och soliditet 20 % följs upp årsvis.

Bolaget har vidare affärsmål för respektive verksamhetsområde liksom kvalitets- och miljömål med handlingsplaner som indirekt bidrar till de övergripande målen och strategierna liksom ägardirektivets krav på avkastning och soliditet enligt ovan. Dessa återfinns i den årligen reviderade affärsplanen och följs upp månadsvis

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	16	35	51	50
Andelen heltidsanställda (%)*	79	98	92	92
Sjukfrånvaro total (%)**	2,0	2,2	2,2	2,3
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,0	2,2	2,2	2,3
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0	0	0	0
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**	Beräknas ej. Inga vikarier			
Kostnad för övertid (tkr)**	41	258	299	275

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

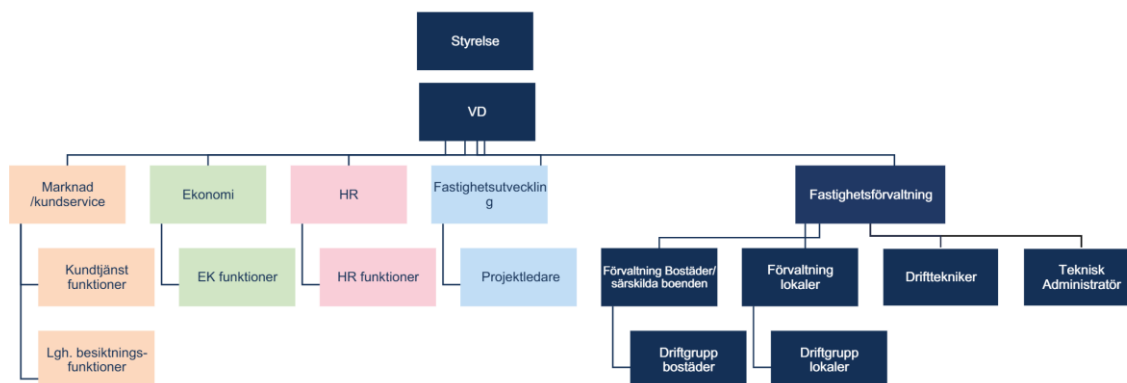
En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Bolaget har ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, "Winningtemp". Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

AB Tranås bostäder

Organisationsbeskrivning och uppdrag

AB Tranås bostäder ska tillhandahålla ett brett och anpassat utbud av bostäder och lokaler i Tranås Kommun. Bolaget ska på Tranås Stadshus AB:s uppdrag äga och förvalta kommunala verksamhetslokaler. Bolaget ska genom nyproduktion på affärsmässiga villkor och till god kvalitet medverka till att trygga bostadsförsörjningen i kommunen samt vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden och därigenom bidra till att utveckla Tranås som attraktiv kommun. Affärsutvecklingen ska bedrivas med starkt kundfokus. I enlighet med Tranås Kommuns inriktning för tillväxt har bolaget möjlighet att förutom hyresrätt även erbjuda bostadsrätt samt äganderätt till försäljning samt utveckla den kommersiella verksamheten.

AB Tranås bostäder ska bedriva verksamheten så att en uthållig lönsamhetsnivå kan bibehållas. Genom konkurrenskraftiga hyror, hög kvalitet i utbud och service samt en effektiv organisation ska bolagets utveckling säkras. I sina relationer med kunder och omvärld ska AB Tranås bostäder präglas av affärsmässighet, kvalitets- och miljöutveckling, tillgänglighet och god service. Miljöpåverkan ska begränsas och ett effektivt resursutnyttjande eftersträvas. En bra boende- och vistelsemiljö ska skapas i bolagets anläggningar.

Verksamhetsåret 2024

Viktiga händelser och beslut under året

- Förvärv av bolag (indirekt fastigheter)
Den 8 mars förvärvades två aktiebolag och koncernen utökades därigenom med ytterligare två fastigheter. Godkännande av fusion av köpta bolag in till AB Tranås bostäder har skett. Fusionsprocess pågår.
- Förvärv av fastigheten Backen 7
Bolaget har fått i uppdrag att uppföra ett nytt psykiatriboende på fastigheten Backen 7, vilken förvärvades från Tranås Kommun i början av året.
- Färdigställande av ny 2-parallell F-6 skola, Junkaremålen
Projektet är färdigställt och har följt tidplan och budget.
- Ökade taxekostnader (fjärrvärme och VA)
I år ökar kostnaden för taxor markant jämfört med föregående år och det är ett prioriterat område för kostnadseffektivisering.
- Kostnad för snöröjning och halkbekämpning
Kostnaderna för snöröjning, halkbekämpning samt sandupptagning överstiger budgeterad nivå.
- Högre krav på stark uthyrningsprocess för bibehållen hög uthyrningsgrad
Bolaget noterar en trend gällande högre intresse för att flytta till mindre boende i en generellt sett utmanande ekonomisk situation i samhället. Däremot upplevs fortsatt höga krav på standard för boende och känsla av trygghet. Här upplever Tranås bostäder sig som en attraktiv hyresvärd genom vår uthyrningsprocess med trygga områden, vikten av en god sammansättning av hyresgäster i våra fastigheter och fokus på kundens behov och önskemål inom ramen för en hållbar fastighetsförvaltning.
- Energiutredningar
Energiutredningar har utförts på Bredstorp och i Simhallen, vilka visar på möjligheter till energieffektiviseringsåtgärder, vilket är ett prioriterat område för bolaget generellt. Projektstart under året.

Projekt

- Nybyggnation Granelundsskolan
Projektet löper på enligt plan. Samtliga hus är täta och arbete med innerväggar och tekniska installationer pågår. Projektet följer budgeterad ram och tidsplan.
- Statt-fastigheten
Arbeten i hotellfoajé och restaurang är färdigställda och verksamheten har öppnat. Vissa arbeten avseende tekniska installationer och entré till bibliotek pågår och färdigställs under oktober månad.
- Nybyggnation Kungshöjdens nya förskola

Projektet löper på enligt plan. Vissa fördyrade kostnader p.g.a. vinterarbeten har påverkat projektet men påverkar inte slutprognosen. Projektet beräknas färdigställas under kvartal 4 år 2024.

- Nybyggnation av psykiatriboende på fastigheten Backen 7
Upphandling pågår. Beräknad byggstart är december 2024.
- Svanen (Kuran-fastigheten)
Hus A (mot Storgatan): kalkylarbete för att färdigställa hiss och trapphus samt tekniska installationer för att göra samtliga våningsplan uthyrningsbara är avslutat. Styrelsen har beslutat att gå vidare med projektet.

Hus B (mot Brunnsparken): detaljplanearbete pågår. Ansökan om rivningslov är inlämnat.

Hus C (utmed Ågatan): inventering inför rivningsarbeten av samtliga byggnadsdelar utom fasad mot Ågatan pågår och rivningslov har lämnats in. Detaljplanearbete pågår.

Styrelsen har beslutat att gå vidare med ett rivningsprojekt för hus B och delar av hus C.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Med grund i bolagets (koncernens) uppdrag, inriktning och mål samt att vara en viktig aktör i utvecklingen av Tranås finns utmaningar av varierande omfattning för verksamheten framåt. En strategisk och viktig utgångspunkt är de strategier och prioriterade aktiviteter som arbetas fram i affärsplanen för att hantera utmaningarna och nå bolagets mål. Detta skapar ramar och ger inriktningen för det arbete som tas vidare inom bolagskoncernen. Detta arbete och de aktiviteter och delmål som de genererar är väsentliga för måluppfyllelsen av affärsmålen såväl kort- som långsiktigt.

Tranåsbostäder upplevs utifrån ett kundperspektiv som en av de bästa hyresvärdarna i landet, där vi placerar oss som topp 25 med jämförande bolag. Bolaget har även arbetat mycket med värdegrund och grupputvecklingsinsatser, vilket ger positiva resultat även i årliga medarbetarundersökningar.

Det nya ägardirektivet från år 2023 skapar också fler utvecklingsalternativ med möjligheten att kunna erbjuda fler upplåtelseformer än tidigare. Detta kommer bidra till att marknaden kan erbjudas ett mer varierat utbud av olika boendeformer och en marknad som kan locka fler invånare till kommunen. Denna utveckling är i linje med den av kommunfullmäktige beslutade strategi för tillväxt.

Bolagets kommunikationsstrategi är också en del i arbetet och dess syfte är att tydliggöra vad och hur vi ska kommunicera externt och internt för att nå affärsmålen. Den ska tillse en röd tråd i all kommunikation och vara till hjälp vid beslut kring agerande och prioritering. Genom det arbete som sker ska vi skapa en balans mellan det attraktiva erbjudandet för kunden och en långsiktig hållbarhet för verksamheten och kommunen.

Utöver de positiva möjligheter som tillskapas bolaget framåt, finns även parametrar som påverkar i motsatt riktning. Tidigare omvärldsläge med inflation, höjda räntenivåer och krig påverkar verksamheten men har avstannat och vi upplever en större stabilitet framåt. Utmaningen med

långsiktigt hållbara investeringar har blivit allt större de senaste åren och det har lett till fördyringar inom såväl daglig drift som för större projekt men även beslut om framskjutna projektstarter för bostadsprojekt. Detta gäller även andra bostadsexploatörer.

För att hantera ett nytt normalläge avseende räntenivå och en stigande kostnadsmassa i kombination med återhållsamma förändringar på intäktssidan, krävs strategiska fastighetsplaner och en god intern kontroll för löpande prioriteringar och uppföljning. Det gäller samtliga delar i verksamheten inom bostäder, kommunala verksamhetslokaler och kommersiella lokaler.

Tillsammans med Tranås kommun arbetar bolaget aktivt med lokalfrågor både på strategisk och operativ nivå. Utifrån detta arbete tas kommunens lokalförsörjningsplan fram och med grund i kommunfullmäktiges beslut bestäms vilka investeringar som kommer att utföras i framtiden. Detta arbete påverkas också utifrån rådande marknadsläge och påverkar således även Tranås-bostädernas verksamhet. Samtidigt som det finns projekt som pausas eller skjuts fram, har ändå beslut om större projekt inom kommunala verksamhetslokaler tagits. I takt med dessa krävs även en löpande översyn av bolagets organisation för att kunna hantera de projekt som utförs och kommer att utföras framöver. Detta gäller särskilt inom fastighetsutveckling (där personalstyrkan utökats med en projektledare) men påverkar även driftsavdelningen i takt med ökat antal fastigheter i beståndet.

Utvecklingen av de kommersiella fastigheterna sker utifrån affärsmässiga principer och ökad attraktivitet för kommunen, där långsiktig avkastning prioriteras och påverkas naturligtvis på liknande sätt som övriga delar av bolagets verksamhet kopplat till drift och investeringar.

Målsättningen är att verka för en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning- och utveckling genom att arbeta utifrån affärsplanen och bolagets beslutade hållbarhetsmål men även bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

Ovanstående fem kommunmål tangerar bolagets egna mål i affärsplanen. För att bidra till kommunens övergripande mål inarbetas dessa inom respektive avdelnings verksamhetsplan och följs upp årligen.

Exempel på uppföljning mål 1 (fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete) är våra stora lägenheter som ofta hyrs ut till inflyttande barnfamiljer (som letar annan boendeform än hyresrätt). Vi har inte uppnått målen avseende produktion av ägarlägenheter och egna hem pga för hög risk kopplat till ränteläge.

Exempel på uppföljning mål 2 (förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga) är fortsatt sponsringsstöd till föreningslivet i Tranås. Även nybyggnationen på Junkaremålsskolan anses bidra till detta utifrån ett pedagogiskt perspektiv.

Exempel på uppföljning mål 3 (ökad upplevd och faktisk trygghet) är projektet Trygga Grannar som genomförs tillsammans med Tranås kommun, Länsstyrelsen i Jönköpings län samt fastighetsbolagen Vätterhem och Junehem.

Exempel på uppföljning mål 4 (minskade koldioxidutsläpp) är energiutredningar på Bredstorp och Simhallen.

Exempel på uppföljning mål 5 (ökad tillgång till rätt kompetens) är rekrytering av ny personal (ofta med högskoleutbildning samt vidareutbildning av den befintliga personalen, vilket bidrar till en ökad kompetens inom kommunen.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Koncernen AB Tranåsbestäder (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Resultat efter finansiella poster	6 506	6 000	-506
Totalt koncernen AB Tranåsbestäder	6 506	6 000	-506

Ack utfall per 24-08-31 uppgår till cirka 8,4 mkr och är resultatmässigt i nivå med budget. På intäktssidan är utfallet högre än budgeterat främst med anledning av tillkommande hyresintäkter på förvärvade bolag under året. Även mottagna miljöpremier vid fordonsbyten bidrar positivt. Hyresbortfallet är något högre än budgeterat men avvikelsen är fortsatt låg.

Helårsprognosen för hyresbortfall är lagd utifrån nivån per aktuell rapportmånad samt efter nuvarande läge i de senast förvärvade bolagen.

På kostnadssidan är kostnader för fastighetsskötsel högre än budgeterat med anledning av en vinter med fler snöskottningar än budgeterat. Även helårsprognosen är uppjusterad med anledning av detta. Det noteras även att kostnader för externa tjänster ligger högt i förhållande till budget och hänsyn har även tagits till detta i helårsprognosen utifrån nuvarande utfall och helårsbehov med koppling till bland annat kommande CSRD-krav på kommunkoncernen.

Även kostnaderna för räntor överstiger budget och påverkar resultatet negativt.

Räntenivån har varit högre än budgeterat och bidrar till en fördyring inom de finansiella kostnaderna för koncernen för helåret.

Det finns även positiva avvikelser i utfallet jämfört med budget och det gäller kostnader för el och fjärrvärme, där vi hittills ligger 1,8 mkr lägre än budget för Tranåsbestäder. Med anledning av tillkommande poster utifrån bolagsförvärv ligger dock helårsprognosen oförändrad för koncernen.

Positiv påverkan finns även för ränteintäkterna, där stigande räntekurva även innebär inlåningsränta i utfallet som inte varit med i budget. Ränteintäkterna för året uppskattas till 1,7 mkr, vilket ger en positiv påverkan på resultatnivån.

Koncernens prognosticerade resultatnivå för året är 6 mkr med huvudsaklig grund i ovan kommentarer, vilket understiger lagd årsbudget med 0,5 mkr.

Koncernen har en budget i balans.

Investeringsredovisning

Koncernen AB Tranåsbostäder (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Bostäder	19 000	10 000	-9 000
Kommunala verksamhetslokaler	244 000	235 000	-9 000
<i>Junkaremålsskolan, nybyggnation/tillbyggnad</i>	<i>45 000</i>	<i>64 000</i>	<i>19 000</i>
<i>Granelundsskolan, nybyggnation</i>	<i>157 000</i>	<i>116 000</i>	<i>-41 000</i>
<i>Kungshöjdens nya förskola</i>	<i>30 000</i>	<i>36 000</i>	<i>6 000</i>
<i>Övrigt</i>	<i>12 000</i>	<i>19 000</i>	<i>7 000</i>
Kommersiella lokaler	50 000	55 000	5 000
Övrigt	20 000	50 000	30 000
Totalt koncernen AB Tranåsbostäder	333 000	350 000	17 000

Investeringsprognosen för året har justerats ned jämfört med föregående rapportering utifrån uppdaterade projektplaner för kvarvarande projektutfall under året samt koncernpåverkan genomförda förvärv.

Junkaremålsskolan

Projektet är färdigställt och har följt tidplan och budget.

Granelundsskolan

Projektet löper på enligt plan. Samtliga hus är täta och arbete med innerväggar och tekniska installationer pågår. Projektet följer budgeterad ram och tidsplan.

Kungshöjdens förskola

Projektet löper på enligt plan. Vissa fördyrade kostnader p.g.a. vinterarbeten har påverkat projektet men påverkar inte slutprognosen. Projektet beräknas färdigställas under kvartal 4 år 2024.

Uppföljning av bolagets egna mål

Mål på bolaget utifrån ägardirektivet avser nivå på soliditet samt avkastning på eget kapital. Övriga mål i enlighet med beslutad affärsplan.

Soliditet samt Avkastning eget kapital					
Koncernen AB Tranåsbostäder					
	Budget	Prognos	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2024	2024	2025	2026
Soliditet, börkrav	16 %	14 %	16 %	16 %	16 %
Avkastning på eget kapital, börkrav	3 %	2,3 %	2 %	2 %	2 %

Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	11	16	27	25
Andelen heltidsanställda (%)*	100	100	100	96
Sjukfrånvaro total (%)**	2,4	2,1	2,2	3,5
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,8	1,7	1,7	2,6
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	-	-	-	-
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**	31,8	44,2	76,0	113,0
Kostnad för övertid (tkr)**	20,2	208,9	229,1	204,5

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

Värdegrunden har de senaste åren varit och fortsätter även framåt att vara en viktig grund för bolaget och dess medarbetare och ska genomsyra arbete, beslut och förändringar som genomförs på AB Tranås bostäder. Den årliga medarbetarundersökningen bearbetas löpande genom handlingsplaner och aktiviteter. Områden som fortsätter vara i fokus med planerade insatser och aktiviteter är utveckling av ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjning samt organisatorisk och social arbetsmiljö. Resultatet från årets medarbetarundersökning visar förbättrade resultat inom samtliga delområden och arbetet med uppdatering av handlingsplaner inom arbetsmiljöområdet framåt pågår.

Under det senaste året har rekryteringar skett inom såväl driftsorganisation som inom administrativa delar av verksamheten. Rekrytering är avslutad inom fastighetsutveckling där ny medarbetare är på plats i augusti. Rekrytering pågår inom ekonomi och beräknas vara klart i månadsskiftet oktober/november. Bra rekryteringar och introduktioner för nya medarbetare har resulterat i positiv påverkan på verksamheten i stort och personalgruppen som helhet, vilket gör detta till en viktig process även framåt.

Arbetet med grupputvecklingsinsatser fortsätter med syftet att utveckla såväl enskilda grupper som verksamheten i stort. Målet är en effektiv och samverkande verksamhet som bidrar till utvecklingen inom de strategiska fokusområdena. Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställs kvalitet och ständiga förbättringar utifrån lagar, krav, riktlinjer och verksamhetsmål.